

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

MEDDELELSER

OM

SLÆGTEN TOLDERLUND

GENNEM 200 AAR

VED

L. TOLDERLUND-HANSEN

SOGNEPRÆST

BALSLEV - EJBY

ODENSE

FYENS STIFTSBOGTRYKKERI (DREYER)

MCMXV

INDHOLD

	Side
Oversigt over de ældste Generationer	6--7
Stamtavle	9--40
Biografiske Anmærkninger	41--55

Mads Nielsen

Børn af
(de ældste)

A.

Rasmus

Maren

g. m. Hans Eybye

Kirsten

8 Børn

B.

Anna

Jørgen

Maren

Mads

Karen

Jakob

Kirstine

Anne Cathrine

Anne Marie

C.

Baldur

Nanna

Hother

Anna Schou

Anna Elise

Hans Jørgen

Hansine

Simonia

Slægten
Thrane
(S. 14)

Nicoline

Laurids

Julius

Carl

Julius

Emilie

Augusta

Edvard

Laura

Henriette

3 Børn
(S. 16)

1 Søn
(S. 18)

4 Børn
(S. 18)

8 Børn
(S. 20)

Albrecht Christoffer

D.

Slægten Borgen
(S. 10-12)

Slægten
Prætorius
(S. 13)

Tolderlunds

1. Ægteskab
4 Generationer.

Niels

Pernille

Hans

Poul

Christiane

Mads

Jakob

Hans

Mette

Marie

g. m. Lund

5 Døtre

(S. 32)

Mads
Palæmon

Mariane
Caroline

g. m. Jacobsen

Slægten
Jacobsen
(S. 33-39)

Flora
Elma
Camilla

Slægten
Bøving
(S. 22-25)

Maria
Wiggensa

Slægten
Wissing
(S. 25-28)

Poul
Eugen

7 Børn
(S. 28-29)

Polycarpus
Flindt

Slægten
Flindt
(S. 30-32)

Mads Nielsen

2. Ægteskab med

Peder

født Novbr. 1770
død Juli 1809
ugift

Maren

født Novbr. 1770
gift med
Spækhøker Ole Andersen
København

Kirstine

født Febr. 1773
død 6. Juli 1803

Tolderlunds

Anna Pedersdatter.

Anne Marie

født Marts 1776
gift med Værtshusholder Hagenau
i Odense

Andreas

født Febr. 1779
død 18. Juni 1815
gift med Maren Thune af Saxkøbing
Landmand i Maribo
ingen Børn

Til

min Onkel

Ertatsraad

Hans Vandal Tolderlund

— R. af Dbg., Dbmd. —

paa

hans 80-aarige Fødselsdag

den 10. Januar 1916.

Anm. 1. **Mads Nielsen Tolderlund**, født 1712, død 5. September 1786, Grundejer i Odense. Var gift to Gange. Første Gang med **Maren Rasmusdatter**, død 17. Januar 1769.

Deres Børn:

Anm. 2. **I. Rasmus Madsen Bøgh Tolderlund**, født 1745, død 12. Decbr. 1795. Gæstgiver i Sortebrødre i Odense. Trolovet 24. Septbr. 1773 i Ullerslev med Anna Maria Jørgensdatter (senere gift med Gæstgiver Simon Nielsen af Odense).

Deres Børn:

Anm. 3. **1. Anna Tolderlund**, døbt 14. Decbr. 1775, død 14. Novbr. 1776.
2. Jørgen Tolderlund, døbt 4. Jan. 1778, død 22. Aug. 1845. Sidste Stilling: Godsforvalter paa Saltø. Gift to Gange. Første Gang med Frederica, f. Zeuthen, af Skidenstræde, København, viede i Hjemmet 21. Marts 1802. Anden Gang med Christiane Sofie v. Flindt, f. Tolderlund (se Pag. 30).

Deres Børn:

Anm. 4. **A. Baldur Harald Valdemar Tolderlund**, født 5. Maj 1811, død 21. Aug. 1844. Postskriver.

Anm. 5. **B. Nanna Signe Alvida Tolderlund**, født 15. Juni 1813 i Nakskov, død 30. Juli 1888. Viet 11. Decbr. 1838 i Karrebæks Kirke til Bertel Holm Borgen, født 26. Novbr. 1803, død 13. Jan. 1888. Sysselmand i Øfjord Syssel. Konferentsraad.

Deres Børn:

Anm. 6. **1. Kristian Sofus Borgen**, født 12. Oktb. 1841 i Akureyri i Island. Fhv. Sognepræst i Lejrskov og Jordrup. Viet 30. August 1871 til Henriette Kirstine Bauer, født 18. Juli 1843 i Fredericia.

Deres Børn:

- a. *Bertel Holm Borgen*, født 31. Aug. 1872 i Almind Præstegaard. Ministeriel Embedsmand i Winnipeg (Kanada), gift med Julie Marie Meyer, f. 11. Aug. 1882 i Odense.

Deres Barn:

- 1) *Martha Borgen*, f. 19. Januar 1901.
- b. *Ingolf Thorvald Borgen*, født 4. Aug. 1874 i Almind Præstegaard. Grosserer i København. Gift 27. Oktbr. 1905 med Ella Juliane Sølling, født 12. Marts 1881 i København.

Deres Børn:

- 1) *Tove Ragnhild Borgen*, f. 8. August 1906.
- 2) *Else Signe Borgen*, f. 27. Februar 1908.
- 3) *Svend Kristian Sofus Borgen*, f. 12. Oktbr. 1910.
- 4) *Grete Asta Sølling Borgen*, født 22. Juli 1912, død 2. Novbr. 1913.
- c. *Skat Grundtvig Borgen*, født 21. Juni 1877 i Rudkøbing. Skovrider paa Skafføgaard, Løjtn. i Ingeniørkorpsset. Død 11. Marts 1913. Gift med Nanny Henriette Faye Michelsen, født 8. Juni 1881 i Aalborg.

Deres Børn:

- 1) *Povl Faye Borgen*, f. 27. Maj 1909.
- 2) *Inge Henriette Bauer Borgen*, f. 4. Febr. 1912.
- d. *Nanna Ellen Margrete Borgen*, født 25. Juni 1879 i Skarum Præstegaard, gift med Johannes Valdemar Hansen, født 18. Maj 1878 i København. Stationsassistent i Helsingør.

Deres Børn:

- 1) *Hugo Valdemar Borgen Hansen*, f. 18. Novbr. 1905.
- 2) *Karen Margrete Borgen Hansen*, f. 4. Maj 1907.
- e. *Dagmar Marie Borgen*, født 3. April 1881 i Røgind Præstegaard, gift med Vilhelm Christian Sigurd Topsøe Graae, født 20. Aug. 1881 i Holmsland Præstegaard. Godsinspektør paa Iselingen.

Deres Børn:

- 1) Sonja Henriette Topsøe Graae, f. 4. Marts 1910.
  - 2) Hakon Viktor Borgen Graae, f. 19. Juli 1912.
- f. Johannes Baldur Viggo Brynjulfsen Hother Tolderlund Borgen, født 20. Aug. 1888 i Nordby Præstegaard, Samsø. Postexpedient i København, Løjtnant i Artilleriet.
2. Bodil Maria Borgen, født 22. December 1842 paa Island. Gift 8. Marts 1867 med Søren Peter Bjørn, født 5. Novbr. 1841. Garver i Randers.

Deres Børn:

- a. *Nanna Signe Alvida Bjørn*, født 6. Juli 1867, gift 18. Juni 1889 med Købmand Ludvig Henrik Bæhr, født 18. Juli 1862.

Deres Børn:

- 1) Margrethe Louise Bæhr, f. 7. Maj 1890.
  - 2) Ellen Maria Bæhr, f. 28. Febr. 1892.
  - 3) Dagny Bæhr, f. 2. Juli 1896.
- b. *Johan Christian Bjørn*, født 17. Maj 1870. Blomsterhandler i København.
- c. *Louise Debora Bjørn*, f. 3. Jan. 1872, død 7. Jan. 1872.
- d. *Peter Wandborg Bjørn*, født 8. Decbr. 1872. Papirhandler i København. Gift 20. Septbr. 1913 med Stella Eleonora Christensen, født 21. Septbr. 1895.

Deres Barn:

- 1) Povl Flemming Wandborg Bjørn, f. 26. Febr. 1914.
- e. *Bertel Holm Borgen Bjørn*, født 4. Novbr. 1875. Arbejdsmand i Randers. Gift 27. Febr. 1898 med Dagmar Augusta Larsen, født 7. Marts 1869.

Deres Barn:

- 1) Louise Debora Maria Bjørn, f. 3. Jan. 1899.
- f. *Louis Bjørn*, født 8. Juni 1877, død 30. Decbr. 1894.
- g. *Søren Marius Bjørn*, f. 24. Maj 1879, død 10. Maj 1903.

h. *Charlotte Marie Kathrine Bjørn*, født 29. April 1881.
 Gift 12. Maj 1905 med Niels Jørgen Jørgensen, født
 23. Septbr. 1879. Snedkermester i København.

Deres Barn:

1) *Cresten Valdemar Jørgensen*, f. 18. Marts 1907.

3. *Jørgen Andreas Brynjulsur Borgen*, født 13. Febr.
 1844 i Sjælland, Civil-Ingeniør, død 6. Septbr. 1913.
 Gift 16. Oktbr. 1880 med Maria Auguste Geijer, født
 10. April 1854.

Deres Børn:

a. *Dagmar Mathilde Borgen*, født 28. Aug. 1881.

b. *Signe Borgen*, født 12. Aug. 1883.

c. *Bertha Borgen*, født 27. Decbr. 1884, død 5. Jan. 1885.

d. *Eva Nanna Borgen*, født 5. Novbr. 1887.

e. *Henry Franz Borgen*, født 8. Febr. 1891, Elektro-
 konstruktør.

4. *Nanna Bertholma Borgen*, født 7. Maj 1846 paa
 Island.

5. *Baldur Harald Valdemar Borgen*, født 1848, død
 samme Aar.

6. *Baldur Harald Valdemar Borgen*, født 10. April
 1850 i Viborg. Boghandler i København (Firma: Jacob
 Lund). Gift 10. Marts 1893 med Henriette Emilie
 Theodora Wroblewski.

7. *Viggo Camillo Borgen*, født 19. Febr. 1853 i Viborg.

Ann. 7.

C. **Hother Hakon Viggo Tolderlund**, R. af Dbg., født i Nak-
 skov 2. December 1820, død 10. April 1880. Militær-
 læge, Forfatter.

3. **Maren Tolderlund**, født 22. Decbr. 1779, død Decbr. 1787.

4. **Mads Tolderlund**, født 12. Jan. 1781, død 15. April 1788.

5. **Karen Tolderlund**, født Jan. 1784, død 17. Jan. 1784.

6. **Jakob Anthon Tolderlund**, født 16. Aug. 1785. Exam. jur., Kopist i kgl. Landsoverret i Vestindien, senere Mægler paa St. Croix. Viet paa sin Sygeseng 25. November 1811 til Enke Catharina Maria Hansen, f. Buemann.

Deres Børn:

Ann. 8.

- A. **Anna Tolderlund**, gift med Vilhelm Schou, født 1814, død 16. Jan. 1870. Organist, Klokker og Graver ved dansk-luthersk Kirke paa St. Thomas.

Deres Børn:

1. Thora Jørgensine Sofie Vilhelmine Schou, født 19. April 1840, død 9. April 1875, gift med Carl Stephan Heinrich Prætorius. Købmand paa St. Thomas.

Deres Børn:

- a. *Thora Sofie Prætorius*, født 10. Novbr. 1861. Gift med Grosserer Eduard Nissen i København.

Deres Børn:

- 1) Axel Nissen, Premierløjtnant.
- 2) Hans Henrik Nissen, Grosserer i København.
- 3) Viggo, død som Barn.
- 4) Astrid.

- b. *Lauritz Christian Prætorius*, født 1863 paa St. Thomas, død samme Aar.

- c. *Anna Augusta Prætorius*, født 30. Oktbr. 1865 paa St. Thomas. Gift med Kontorchef i Nationalbanken Vilhelm Albeck.

Deres Børn:

- 1) Sven Aage Albeck. Premierløjtnant i Flaaden.
- 2) Paul. Købmand.

- d. *Ida*, født paa St. Thomas 1872, død samme Aar.

2. Hans Schou.

3. Laura Schou, gift med Havnefoged Leigh paa St. Thomas.

4. Adolph Schou paa Portorico.

- B. **Anna Elise Jakobine Tolderlund**, født 23. Febr. 1817, død 17. Juni 1866.

C. **Hans Jørgen Joachim Tolderlund**, født 4. April 1819.

D. **Hansine Maria Augusta Tolderlund**, født Jan. 1822.

7. **Kirstine Tolderlund**, født 1786, død 12. Jan. 1788.

8. **Anne Cathrine Tolderlund**, født 5. Decbr. 1787, død 5. Jan. 1788.

9. **Anne Marie Tolderlund**, født 16. Decbr. 1794, død 1. Febr. 1863. Gift med Ludvig Ferdinand Klein, født 25. Jan. 1788, død 11. Marts 1850. Kaptainlieutenant, Lodsoldermand, Kalundborg.

Deres Børn:

A. **Simonias Rasmine Klein**, født 10. Juli 1815, død 10. Jan. 1890. Gift med Obert Maria Thrane, født 28. Decbr. 1812, død 13. Jan. 1890. Købmand i Kalundborg.

Deres Børn:

1. **Albert Ludvig Henrik Thrane**, født 27. Novbr. 1844, gift med Ludvigka Petrea Ulrikka Franziska Sønderup, født 20. Maj 1849. Birkedommer, R. af Dbg., Herredsfoged i Viborg, senere i Hammel.

Deres Børn:

a. *Ingeborg Petrea Simonias Thrane*, født 15. April 1876.

b. *Frederik Christian Emil Thrane*, født 8. April 1878. Fuldmægtig i Finansministeriet. Gift med Edel Katrine Nielsen, født 7. Juli 1879.

Deres Barn:

1) *Jytte Thrane*, f. 31. Aug. 1908.

c. *Karen Marie Thrane*, f. 18. April 1880, død 21. Juni 1880.

d. *Albert Sønderup Thrane*, født 28. Febr. 1885. Assistent i Finansministeriet.

2. **Marie Thrane**, født 31. Jan. 1847, gift med Prokurator Sophus Ferdinand August Nissen, født 24. Juni 1830, død 17. Jan. 1901 i Kalundborg.

Deres Adoptivdatter:

Olga Nissen, født 30. Oktbr. 1877. Gift med Ingeniør Thrane, født 13. Septbr. 1890.

3. Oluf Valdemar Rye Thrane, født 26. Maj 1849. Cand. polyt., Telegrafingeniør og Signalinspektør ved Statsbanerne, R. af Dbg. Gift første Gang med Marie Holm, f. 22. April 1848, død 13. Oktbr. 1889. Anden Gang med Elisabeth Bagger, født 2. April 1862.

Deres Børn:

- a. *Eva Marie Thrane*, f. 16. Jan. 1881. Gift 12. April 1911 med Ejnar Pedersen Vildbæk, Amtsfuldmægtig i Svendborg, født 22. Novbr. 1880.
- b. *Obert Maria Thrane*, født 22. Jan. 1882. Cand. jur., Birkefuldmægtig ved Københavns Amts nordre Birk. Gift 17. Marts 1911 med Astrid Rosenstand, født 17. April 1881.
4. Carl Anthon Harald Thrane, født 20. Jan. 1852. Købmand i Kalundborg. Gift med Ragnhild Maria Jensen, født 27. April 1857.

Deres Barn:

- a. *Oskar Marie Thrane*, født 23. Juni 1882. Cand. pharm., Købmand i Kalundborg.

- II. **Maren Tolderlund**, født 5. Septbr. 1751, død Jan. 1788. Trolovet Novbr. 1770 med Enkemand, Gaardejer Hans Hansen Eybye af Ullerslev.

Deres Børn:

1. **Hans Hansen**, født 27. Novbr. 1771. Bager i Korsør.
2. **Mads Hansen**, døbt 9. Febr. 1774. Gaardm. i Ullerslev.
3. **Anna Marie Hansen**, født 30. April 1777.
4. **Johannes Hansen**, født 29. Oktbr. 1779. Forvalter paa Sanderumgaard.
5. **Maren Hansen**, født 17. Juli 1782. Gift med Johan Frederik Tanggaard.

- 6. Frederica Hansen**, født 24. April 1785, død 16. Maj samme Aar.
- 7. Anna Petronella Hansen**, født 5. April 1786, død 13. Aug samme Aar.
- 8. Elisabeth Hansen**, født Decbr. 1787.

III. Kirsten Tolderlund, ugift.

Anm. 9. **IV. Niels Tolderlund**, født 22. Decbr. 1754, død 19. Decbr. 1818. Forpagter og Godsforvalter. Trolovet 21. April 1779 med Catharina Maria Jakobsen, født 27. Novbr. 1755 i Faaborg.

Deres Børn:

Anm. 10. **1. Albrecht Christoffer Tolderlund**, født 2. Aug. 1782, død 14. Juni 1856. Viet i Hjemmet 15. Aug. 1806 til Sara, f. Christensen, født 1784, død 14. Juni 1839. Forpagter.

Deres Børn:

A. Nicoline Vilhelmine Tolderlund, født 26. Aug. 1806, død som Barn.

Anm. 11. **B. Laurids Nicolaj Vilhelm Tolderlund**, født 7. Oktbr. 1807, død 29. Juli 1868. Viet 13. April 1835 til Baraba Christine, f. Schneider, født 6. April 1816, død 5. Maj 1891. Kordegn og Førstelærer i Sorø.

Deres Børn:

Anm. 12. **1. Hans Vandal Tolderlund**, født 10. Jan. 1836. Gift to Gange. Viet 23. Oktbr. 1863 til Amalie Christine, f. Schmidt, født 25. Jan. 1842, død 17. Oktbr. 1874. Viet 12. Maj 1877 til Victoria Elvira Therese, f. Richter, født 18. Juli 1841. Etatsraad, Direktør for Sjællands Stifts Købstæders Brandassurance for rørlig Ejendom, R. af Dbg., Dbmd. Næstved.

Børn:

a. Laurids Johan Christian Tolderlund, født 22. Juli 1864, død 30. Decbr. 1870.

Anm. 13. **b. Albert Frederik Tolderlund**, født 29. Marts 1866. Viet 8. Maj 1891 til Ellen Rostrup, født 29. Juli 1865. Købmand i Præstø.

Deres Barn:

1) Hans Frederik Tolderlund, født 7. Juni 1894.
Cand. phil., Købmand.

c. *Emmy Charlotte Tolderlund*, født 8. April 1869.
Viet 30. Maj 1895 til Proprietær Peter Morten Nikolaj
Toft, Straarup, født 21. Jan. 1862, død 4. Juni 1915.

Deres Barn:

1) Else Amalie Toft, født 21. Oktbr. 1898

d. *Dagmar Elisabeth Christine Tolderlund*, f. 14. Oktbr.
1878, død 22. April 1881.

2. Augusta Vilhelmine Tolderlund, født 13. Jan. 1839,
død 21. Novbr. 1913. Viet i Oktbr. 1861 til Emil Ferdi-
nand Thomsen, Bogholder i København, født 27. Juni
1831, død 7. Juli 1886.

Anm. 14.

3. Emma Juliane Tolderlund, født 1. Septbr. 1844.
Viet den 11. Oktbr. 1867 til Søren Peter Hansen, født
12. Juli 1842, død 6. Febr. 1901 som Overlærer ved
Sorø Borgerskole, Dbmd.

Deres Børn:

Anm. 15.

a. *Laurids Nikolaj Vilhelm Tolderlund-Hansen*, f. 8. Juli
1868. Sognepræst i Balslev-Ejby. Viet 17. Maj 1899
til Johanne Gowertz Jensen, f. 6. Decbr. 1874.

Deres Børn:

1) Helga Benedicte Tolderlund-Hansen, f. 15. Maj 1900.

2) Margrete Tolderlund-Hansen, f. 15. Novbr. 1902.

3) Ingrid Tolderlund-Hansen, f. 5. Oktbr. 1905.

4) Astrid Tolderlund-Hansen, f. 1. Juni 1908.

5) Gustav Tolderlund-Hansen, f. 2. Febr. 1911.

6) Povl Tolderlund-Hansen, f. 18. Juni 1915.

b. *Karl Tolderlund-Hansen*, født 30. Juli 1871, død
17. Septbr. 1872.

c. *Alfred Tolderlund-Hansen*, født 31. Marts 1876, død
3. Maj 1876.

d. *Eiler Tolderlund-Hansen*, født 24. Maj 1880, død
11. Septbr. 1880.

C. **Julius Ferdinand Tolderlund**, født 12. Juli 1809, begravet 27. Novbr. 1813 paa Frederiksberg.

Ann. 16.

D. **Carl Emil Tolderlund**, født 30. Maj 1813 i København, død 14. Maj 1898. Kom. af Dbg., Dbmd., Stiftsfysikus. Gift to Gange. Viet 1845 til Vilhelmine Christine, f. Wengel, død 14. Juli 1847; viet til Marie Elisabeth Wengel, født 26. Aug. 1822, død 1892.

Barn:

1. **Otto Vilhelm Emil Tolderlund**, født 20. Septbr. 1846. Cand. jur., Kontorchef i Landmandsbanken i København.

Ann. 17.

E. **Julius Ferdinand Tolderlund**, født 15. Aug. 1815 i København, død 1. Novbr. 1869. Viet 10. April 1843 til Thora Alvilde Sigrid Reumert, født 28. Decbr. 1816, død 4. Novbr. 1889. Død som Sognepræst i Middelfart.

Deres Børn:

1. **Anna Sofie Tolderlund**, født 1. Febr. 1844 paa St. Thomas. Inspektrice ved Frk. Kruses Institut for unge Piger i København.

Ann. 18.

2. **Julius Christoffer Tolderlund**, født 9. Maj 1846 paa St. Thomas. Distriktslæge i Thisted. Viet 19. Oktbr. 1883 til Anna Ingeborg Caroline Møller, f. Møller (Enke efter Læge Conrad Møller, Thisted), født 21. Jan. 1848.

3. **Theodor Carl Alexander Tolderlund**, født paa St. Thomas 14. Oktbr. 1847, død i New York 18. Maj 1878. Sømand.

4. **Sigurd Alfred Christian Tolderlund**, f. 2. Marts 1852 i København. Viet 22. Septbr. 1877 til Vilhelmine Severine Amalie Paulsen, født 8. Febr. 1851 i København. Mejeriejer paa Falster, nu Forvalter ved »Dansk Mælkekompani«, København.

Deres Børn:

a. **Olga Tolderlund**, født 7. April 1879. Kommune-lærerinde i Kalundborg. Viet 15. Juli 1908 til cand. theol. Carl Emil Jordan, født 6. Novbr. 1874 i Birkerød. Lærer ved Realskolen i Slagelse.

- b. *Frederik Sigurd Adolf Julius Tolderlund*, født 7. April 1880. Viet 10. Maj 1908 til Anna Rasmussen, født 29. Maj 1886 i Danmark. Direktør i Buenos Aires.

Deres Børn:

- 1) Julio Carlo Tolderlund, f. 29. Decbr. 1909.
- 2) Otto Tolderlund, f. 11. Decbr. 1911.
- 3) Eduardo Tolderlund, f. 5. Marts 1913.

- c. *Ida Adelgunde Helene Johanne Tolderlund*, født 25. April 1881. Viet 18. Aug. 1903 til Proprietær Knud Bille Hansen, Ditlewshøj ved Ringsted, født 6. Jan. 1875.

Deres Børn:

- 1) Olga Vilhelmine Bille Hansen, f. 26. Oktbr. 1905.
- 2) Knud Sigurd Julius Erling Bille Hansen, født 3. Aug. 1909.

- d. *Thora Julie Anna Haralda Tolderlund*, f. 17. Septbr. 1882. Viet 11. Aug. 1908 til Frederik Carl Christian Poulsen, født 19. Jan. 1856 i København. Kasserer i Hamborg.

Deres Børn:

- 1) Wilhelmine Johanne Poulsen, f. 24. Maj 1909.
- 2) Brita Poulsen, f. 29. April 1911.

- e. *Carl Andreas Tolderlund*, født 12. Novbr. 1884. Veksellererfuldmægtig. Viet 18. Oktbr. 1908 til Thora Sophie Pedersen, født 10. Jan. 1888 i København.

Deres Barn:

- 1) Karen Louise Wilhelmine Tolderlund.

Ann. 19.

- F. Emilie Albertine Marie Tolderlund**, født paa Sorø store Ladegaard 9. Aug. 1817, død i Amerika inden 1898. Gift to Gange. Viet første Gang 14. Oktbr. 1837 i Slaglille Kirke til Peter Speeth, anden Gang til Styrmand Louis Andersen i Amerika.

Børn:

1. Christian Ludvig Speeth, født 17. Aug. 1837 i Slaglille Sogn, død 17. Juli 1838.
2. Julius Speeth.

3. Carl Speeth.
4. Anna Speeth.
5. Louise Andersen.

G. Augusta Vilhelmine Tolderlund, født Septbr. 1819, død 24. Jan. 1839.

Anm. 20.

H. Edvard Actoni Tolderlund, født 18. Novbr. 1821 paa Sorø store Ladegaard, død 9. Novbr. 1907. Viet i Tranekjær Kirke 21. Juni 1854 til Sophie Caroline Dencker, født 6. Jan. 1835 i Tranekjær, død 17. Marts 1903.

Deres Børn:

Anm. 21.

1. Johan Christoffer Tolderlund, født 27. Marts 1856 paa Søgaard. Viet 4. Marts 1890 paa Frederiksberg til Helga Valborg, f. Jensen, født 7. Decbr. 1871 i Odense. Herredsfoged i Viborg.

Deres Børn:

- a. *Georg Tolderlund*, født 25. Maj 1894 i Odder. Juridisk Student.
- b. *Viggo Tolderlund*, født 15. Juni 1899 i Odder. Elev i Viborg Kathedralskole.

Adoptivbarn:

- c. *Ellen Hedvig Margrete Asmundsson*, født 26. April 1890. Gift to Gange. Første Gang med Mogens Peter Mynster Bojsen den 15. April 1910. Ægteskabet ophævet i 1913. Anden Gang med cand. phil. Frederik Asmussen Lagoni i Australien.
2. Edvard Sophus Tolderlund, født Juli 1857 paa Søgaard, død som Elev paa Sorø Akademi 9. Septbr. 1873 paa Kommunehospitalet i København.
3. Sara Margrete Tolderlund, født 7. Septbr. 1858 paa Søgaard. Viet i Sønder Bjært Kirke til Proprietær Johan Frederik Carøe, født 19. Aug. 1862.

Deres Børn:

- a. *Hans Frederik Carøe*, født 2. Decbr. 1892. Prokurist.
- b. *Aage Christian Edvard Carøe*, født 23. Febr. 1895. I Handelslære.

- c. *Carl Emil Andreas Carøe*, født 6. Decbr. 1897, død 16. Maj 1900.
- d. *Gerda Elisabeth Caroline Carøe*, født 12. Maj 1900.
4. *Axel Tolderlund*, født 1859, død som Barn.
5. *Valdemar Ferdinand Tolderlund*, født 14. Jan. 1860 paa Søgaard. Viet 1890 til Marie Tilde Andersen, født 21. Novbr. 1862 paa Dalsgaard ved Silkeborg.
- Deres Børn:
- a. *Harald Actoni Tolderlund*, født 22. Septbr. 1891. Stewart.
- b. *Valborg Sofie Tolderlund*, født 18. Septbr. 1892.
- c. *Svend Eugen Tolderlund*, f. 20. Juni 1894. Landmand.
- d. *Kaj Konstantin Tolderlund*, født 13. Aug. 1896. Paa et Handelskontor.
- e. *Otto Sigurd Tolderlund*, født 30. Juni 1898, død 25. Oktbr. 1898.
6. *Ingeborg Charlotte Augusta Frederikke Tolderlund*, født 20. Aug. 1862 paa Søgaard. Gift 1893 i Chikago med Anton Petersen, Prokurist.
7. *Thyra Marie Tolderlund*, født 27. Juni 1864 paa Aarup (ved Aabenraa). Viet 21. Juni 1886 til Proprietær Terman Windfeld.
- Deres Børn:
- a. *Niels Holger Windfeld*, født 13. Maj 1887. Landmand.
- b. *Axel Windfeld*, født 13. Marts 1889. Landmand i Amerika.
- c. *Clara Sofie Windfeld*, født 1. Jan. 1891.
- d. *Ellen Windfeld*, født 3. Maj 1893, død samme Aar.
- e. *Johanne Windfeld*, født 26. Juli 1894.
- f. *Ejnar Windfeld*, født 14. April 1897.
- g. *Ellen Windfeld*, født 14. Aug. 1900.
- h. *Viggo Windfeld*, født 28. Maj 1908.

- Anm. 22.   8. **Hother Adam Tolderlund**, født 5. Oktbr. 1870 paa Aarup. Gift to Gange. Viet paa Frederiksberg 29. April 1898 til Elisabeth Ingeborg, f. Westrup, født 5. Septbr. 1871, død 1. Marts 1899. Viet i Moss (Norge) 18. Oktbr. 1902 til Caroline Dorothea Holst, født 21. Jan. 1882. Praktiserende Læge i Horsens.
- Deres Børn:
- a. *Marie Elisabeth Tolderlund*, født Juli 1905, død samme Maaned.
- b. *Knud Tolderlund*, født i Horsens 29. Novbr. 1908.
- c. *Eva Tolderlund*, født i Horsens 7. Juni 1911.
- I. **Laura Tolderlund**, død som Barn.
- J. **Henriette Sofie Tolderlund**, f. 15. Juli 1828, død som Barn.
- Anm. 23.   2. **Poul Jacob Tolderlund**, f. 31. Novbr. 1783, død 22. Marts 1872. Sognepræst i Vonsild. Gift med Maria Elisabeth, f. Wiggers, født 28. Juni 1787, død 24. Decbr. 1869.
- Deres Børn:
- Anm. 24.   A. **Flora Elma Camilla Tolderlund**, født 24. Jan. 1810, død 14. Maj 1891. Gift med Jens Orten Bøving, f. 9. Juni 1794 i Vignæs, død 22. Febr. 1864. Sognepræst i Egtved.
- Deres Børn:
1. **Johanne Bothilde Bøving**, født 18. Maj 1830, død 6. Marts 1913. Gift med Pastor Philip Petersen i Torslev, f. i Bov, Sønderjylland, 6. Novbr. 1812, død 13. Febr. 1876.
- Deres Barn:
- Anm. 25.   a. *Mag. scient. Jens Orten Bøving-Petersen*, født 24. Juni 1864. Gift 7. Novbr. 1906 med Henny Schytt, født 7. Novbr. 1876. R. af N. St. O. og Pr. R. Ø.
- Anm. 26.   2. **Marie Elisabeth Bøving**, født 2. Septbr. 1832, død 28. Decbr. 1893. Ugift.
- Anm. 27.   3. **Preben Theodor Emanuel Bøving**, født 12. Septbr. 1834, død 2. Jan. 1908. Gift med Gudrun Kirstine Magnussen, født 28. Maj 1854, død 12. Juli 1909. Herredsfoged i Brædstrup og Lunde-Skam Herreder, R. af Dbg.

Deres Børn:

- a. *Ingebjørg Kamilla Bøving*, f. 28. Febr. 1874, død 9. Juli 1913. Gift med Jørgen Lauritz Jørgensen, født 24. Decbr. 1863. Herredsfoged i Tyrsting-Vrads Herreder.
  - b. *Kristian Magnussen Bøving*, født 28. Juni 1878. Cand. pharm. paa Haarby Apothek.
  - c. *Jens Orten Bøving*, født 5. Novbr. 1882. Cand. jur., Overretssagfører i Sæby.
  - d. *Poul Jacob Bøving*, født 16. Maj 1886, død Novbr. 1904. Landvæsenselev.
4. Poul Jacob Bøving, født 10. Maj 1836, død 1865. Søkaptain. Omkom ved Scillyøerne.
  5. Jenny Ortensa Bøving, født 26. Novbr. 1837, død 19. Novbr. 1908. Lærerinde. Ugift.
  6. Emil Viggo Camillo Bøving, født 18. Novbr. 1839, død 4. Marts 1879. Forpagter paa Brejninggaard ved Ringkøbing. Gift med Kirstine Marie, f. Omøe, født 26. Marts 1848, Klasselotterikollektrice i Silkeborg.

Deres Børn:

- a. *Jens Orten Bøving*, født 19. Oktbr. 1868, død 27. Jan. 1893. Gift med Marie Johansen. Bor i Gøteborg.

Deres Barn:

- 1) Anna Bøving, f. 3. Novbr. 1892.
- b. *Ida Marie Elisabeth Bøving*, født 9. Decbr. 1869. Lærerinde i København.
- c. *Flora Elma Camilla Bøving*, født 26. April 1871, død 23. Decbr. 1898. Gift med Postkontrollør Hans Peter Valdemar Hendil, født 15. Marts 1867.

Deres Barn:

- 1) Leif Hendil, f. 7. Decbr. 1898.
- d. *Oluf Peter Bøving*, Sømand, født 12. Septbr. 1873, død ved Ulykkestilfælde ombord 27. April 1893.

e. *Paul Christian Edvard Bøving*, født 2. Novbr. 1875.
Gift med Petra Ejgaard. Bor i Philadelphia.

Deres Børn:

- 1) Ethel Bøving.
- 2) Grace Bøving.
- 3) Helen Marie Bøving.

f. *Marie Elisabeth Bøving*, født 1. Jan. 1877, død
6. Jan. 1901.

g. *Anna Bøving*, født 8. April 1879. Gift med Peter
Lorenz Tønnes Jerlo.

Deres Børn:

- 1) Ruth Jerlo, f. 6. Maj 1901.
- 2) Knud Jerlo, f. 9. Oktbr. 1913.

7. *Kristian Sophus Bøving*, født 30. Aug. 1840, død
2. Maj 1870. Ugift. Handelskommis.

8. *Alma Oktavia Mathilde Bøving*, født 7. Febr. 1843,
død 3. April 1846.

9. *Frants Johan Gerhard Bøving*, født 2. Novbr. 1845,
død 20. Decbr. 1885, gift med Lizza Petersen, født
15. Marts 1850. Proprietær paa Gjersholt, Torslev Sogn.

Deres Børn:

- a. *Laura Elisabeth Camilla Bøving*, født 8. April 1873.
Gift med Tømremester Michaelsen, Hjallerup.
- b. *Elisabeth Bøving*, født 14. Novbr. 1875. Gift med
Proprietær Mikkelsen, Langagerlund pr. Lemvig.

Deres Barn:

- 1) Holger Mikkelsen.

c. *Edvard Bøving*, født 5. Decbr. 1877. Ejendoms-
kommissær i Græsted. Gift med Signe Jensen, født
11. Juni 1884.

Deres Børn:

- 1) Elisabeth Sofie Camilla Bøving, f. 24. Decbr. 1907.
- 2) Harriet Betty Georgia Bøving, f. 31. Marts 1909.

d. *Ortenza Jenny Harriet Bøving*, født 22. Oktbr. 1878.
Gift med Maskinmester Alfred Knivett i London.

e. *Holger Bøving*, født 17. April 1884, gift med Anna Petersen. Landmand i Bloustrød.

Deres Barn:

1) Povl Bøving, f. 19. Juli 1910.

10. Adolf Harald Edvard Bøving, født 20. Maj 1847, død ved Vaadeskud i Egtved 20. Jan. 1864.

11. Caroline Mathilde Bøving, født Juli 1849, død 29. Marts 1850.

12. Wiggersa Marie Bøving, født 17. Jan. 1852, gift med Professor Friderick Wien, Tyskland. Kunstnerinde i Sang.

Deres Barn:

a. *Leo Frederick*, født 1885.

B. Maria Wiggersa Tolderlund, født 2. Decbr. 1811, død 25. Decbr. 1879. Viet 31. Oktbr. 1837 til Proprietær Hans Michael Wissing, f. 8. Febr. 1807, død 21. Juni 1872.

Deres Børn:

1. Andreas Michael Wissing, født 18. Aug. 1838, død 17. Jan. 1868. Cand. jur.

2. Poul Jakob Tolderlund Wissing, født 4. Aug. 1840. Viet 28. Septbr. 1869 til Marie Martine Wissing, født 7. Juni 1849. Proprietær paa Vonsildgaard.

Deres Børn:

a. *Hansine Wissing*, født 11. Novbr. 1871, viet til Proprietær Niels Bramsen, født 5. Septbr. 1870 i Sønder Bjært ved Kolding.

Deres Børn:

1) Paula Bramsen, f. 25. Febr. 1894.

2) Aage Bramsen, f. 1. Marts 1895.

3) Kristian Bramsen, f. 18. Septbr. 1896.

4) Erik Bramsen, f. 19. Septbr. 1898.

5) Svend Bramsen, f. 4. Decbr. 1899.

6) Ellen Bramsen, f. 13. April 1901.

7) Frits Bramsen, f. 28. Juli 1902.

- 8) Aksel Bramsen, f. 3. Septbr. 1903.
- 9) Ingrid Bramsen, f. 29. Novbr. 1904.
- 10) Harald Bramsen, f. 4. April 1906.
- 11) Gerda Bramsen, f. 9. Jan. 1909.
- 12) Carl Bramsen, f. 10. Decbr. 1912.

b. *Hans Wissing*, født 14. Maj 1873, gift 14. Maj 1903 med Elise Wissing, f. Tingleff, født 24. Novbr. 1880. Forpagter paa Saltø.

Deres Børn:

- 1) Gudrun Wissing, f. 2. Septbr. 1904.
- 2) Esther Wissing, f. 2. Decbr. 1905.
- 3) Poul Wissing, f. 5. April 1908.
- 4) Niels Erik Wissing, f. 5. Jan. 1915.

c. *Carl Wissing*, født 9. Aug. 1874, gift 28. Septbr. 1909 med Anna Tingleff, født 15. Aug. 1883. Proprietær, Vonsildgaard.

d. *Harald Wissing*, født 13. Septbr. 1875, gift 5. Oktbr. 1909 med Dora, f. Beck, født 6. Maj 1885. Forpagter, Langeland.

Deres Børn:

- 1) Henriette Wissing, f. 3. Oktbr. 1910.
- 2) Jørgen Beck Wissing, f. 14. Novbr. 1913.

e. *Emilie Wissing*, født 30. Jan. 1877 i Kolding.

f. *Wiggersa Wissing*, f. 29. Decbr. 1878, gift 21. Septbr. 1900 med Emil Brødsgaard, født 19. April 1890. Proprietær paa Jordrupgaard ved Kolding.

Deres Børn:

- 1) Kaj Brødsgaard, f. 3. Juli 1901.
- 2) Ebba Brødsgaard, f. 5. Oktbr. 1902.
- 3) Holger Brødsgaard, f. 23. Juli 1904.
- 4) Einer Brødsgaard, f. 23. Septbr. 1910.
- 5) Inge Wiggersa Brødsgaard, f. 29. April 1913.

3. Maria Elisabeth Cathrina Wissing, født 13. Juni 1842, død 9. Jan. 1863.

4. Marie Vilhelmine Martine Vissing, født 4. Jan. 1845, gift 28. Oktbr. 1870 med Læge Christian Lund Ehnhuus, født 7. Febr. 1836 i Odense.

Deres Børn:

- a. *Karen Ehnhuus*, født 20. Aug. 1871, gift 22. Maj 1896 med Overretssagfører Hecht-Petersen, Odense.

Deres Børn:

- 1) Gudrun Hecht-Petersen, f. 25. Septbr. 1897.
  - 2) Inge Hecht-Petersen, f. 23. Oktbr. 1899.
  - 3) Gustav Christian Hecht-Petersen, f. 17. Maj 1903.
- b. *Elisabeth Ehnhuus*, født 31. Marts 1873 i sit Hjem.
- c. *Erik Ehnhuus*, født 16. April 1875, gift 2. Juni 1911 med Ebba Jensen, født 4. Febr. 1881. Øjenlæge i Odense.

Deres Børn:

- 1) Lizzie Jenny Marie Ehnhuus, f. 18. Oktbr. 1912.
  - 2) Jørgen Christian George Ehnhuus, f. 15. Febr. 1914.
- d. *Wiggersa Ehnhuus*, født 15. Juli 1877, gift 28. Oktbr. 1903 med Kaptajn af Fodfolket Hermansen, Københ.

Deres Børn:

- 1) Anna Elisabeth Hermansen, f. 16. Marts 1905.
  - 2) Vibeke Hermansen, f. 6. Juni 1907.
- e. *Hans Wissing Ehnhuus*, født 28. April 1878. Gift 25. Maj 1911 med Sofie Hedemann. Forpagter paa Hindsgavl.

Deres Barn:

- 1) Grete Wiggersa Ehnhuus, f. 14. Marts 1912.

5. Betty Camilla Eugenie Wissing, født 26. Juni 1847. Gift 22. Marts 1870 med Anton Ludvig August Maar, født 23. Jan. 1836, død 11. Marts 1900. Proprietær, Hjarupgaard ved Kolding.

Deres Børn:

- a. *Sofie Wiggersa Maar*, født 9. Febr. 1871. Gift 26. Septbr. 1894 med Stationsforstander Knud Andersen Hein, født 6. Aug. 1852, død 20. Oktbr. 1910. Svenstrup, Jylland.

Deres Børn:

- 1) Frits Hein, f. 24. Jan. 1898.
  - 2) Margrethe Hein, f. 24. Novbr. 1901.
  - 3) Henny Hein, f. 7. Aug. 1903.
- b. *Betty Maar*, født 22. Aug. 1872, gift 23. Oktbr. 1909 med Stationsforstander Andreas Bendix Heide Tvede, født 6. Oktbr. 1869. Sulsted, Jylland.

Deres Barn:

- 1) Morten Tvede, f. 26. Decbr. 1914.
6. Hansine Hortense Jenny Wiggersa Wissing, født 16. Oktbr. 1853. Gift 27. Juni 1878 med Oberst William Rye, født 19. Juli 1839. Udskrivningschef i Svendborg.

Deres Børn:

- a. *Stellan Rye*, født 4. Juli 1880, død 14. Novbr. 1914.
- b. *Ebba Rye*, født 27. Aug. 1881, gift 16. Decbr. 1911 med Hans Wedege.
- c. *Octavia Rye*, født 2. Febr. 1882, gift med kgl. Kammersanger Helge Nissen 25. Oktbr. 1910.

Anm. 28.

- C. **Poul Heinrich Eugen Tolderlund**, født 15. Novbr. 1834. Gift med Annine Frederikke Christiane Schou, født 2. Juli 1838. Bankdirektør i Herning.

Deres Børn:

1. Maria Elisabeth Tolderlund, født 7. Aug. 1859, gift 31. Oktbr. med Apotheker Otto Bagger, født 26. Septbr. 1836 i København.

Deres Børn:

- a. *Poul Christian Camillo Bagger*, født 16. April 1886. Købmand. Gift med Elna Vissing Andersen.

Deres Barn:

- 1) Preben Bagger, f. 19. Febr. 1912.
- b. *Christian Ulrik Annæus Bagger*, født 17. April 1890. Købmand i Argentina.
- c. *Fritz Charles Tolderlund Bagger*, født 2. Juni 1891. Maskiningeniør.
- d. *Anna Ulrikke Elisabeth*, født 17. Marts 1894.

2. Poulina Jakobine Tolderlund, født 21. Juli 1861.
 Gift 10. Juli 1883 med Christian Møller Schou, født
 8. Oktbr. 1853. Bankdirektør i Aarhus.

Deres Børn:

- a. *Frederik Christian Schou*, født 24. Maj 1884. Gift
 24. Septbr. 1908 med Helga Larsen, født 3. Oktbr.
 1889. Købmand i Struer.

Deres Børn:

- 1) Kirsten Schou, f. 3. Juli 1910.
 2) Christian Schou, f. 13. Novbr. 1911.

3. Ulrikke Nielsine Christiane Tolderlund, født
 18. Marts 1866. Gift 3. Juni 1895 med Otto Rønnov,
 født 16. Oktbr. 1867. Købmand i Slagelse.

Deres Børn:

- a. *Maria Elisabeth Rønnov*, født 19. Marts 1896.
 b. *Axel Rønnov*, født 17. April 1897.

4. Frederik Carl Christian Tolderlund, født 4. Aug.
 1872. Inspektør i New York. Gift 17. Maj 1905 med
 Ellen Nørgaard, født 7. Febr. 1879.

Deres Børn:

- a. *Jens Eugen Tolderlund*, født 16. April 1906.
 b. *Howard Tolderlund*, født 10. April 1908.
 c. *Elinor Tolderlund*, født 26. Novbr. 1912.

5. Camilla Wiggersa Tolderlund, født 5. Jan. 1875.
 Gift 4. Juni 1897 med Anders Friis, cand. polyt.,
 Inspektør ved Københavns Brandvæsen, f. 5. Febr. 1871.

Deres Barn:

- a. *Merete Friis*, født 29. Jan. 1871.

6. Jens Christian Tolderlund, født 5. Aug. 1877.
 Cand. pharm. paa Svaneapotheket i Horsens.

7. Camillo Eugén Tolderlund, født 14. Oktbr. 1882.
 Boghandler. Gift 28. Maj 1909 med Olga Hammeleff,
 født 16. Oktbr. 1889.

Deres Barn:

- a. *Annine Tolderlund*, født 25. Juli 1910.

Anm. 29.

- 3. Christiane Sofie Tolderlund**, født 9. November 1784, død 31. August 1835, gift to Gange. Første Gang med Proprietær, Major Jakob v. Flindt, Grøftøbbjerg, født 1770, død 7. Septbr. 1808. Anden Gang med Jørgen Tolderlund (se Stamtavlen I, 2).

Barn af første Ægteskab:

- A. Polycarpus Chrispus Amandus Flindt**, Malermester i Sorø, født 23. Jan. 1806, død 1880. Gift 27. April 1838 med Charlotte Garnæs, født 25. Juli 1809, død 1887.

Deres Børn:

1. **Jørgen Christian Vilhelm Flindt**, født 28. Novbr. 1840, død 1906. Gift 30. April 1876 med Marie Christensen, født 19. Oktbr. 1845. Møller.
2. **Johan Victor Louis Flindt**, født 6. Febr. 1844. Gift 1877 med Emma Mathilde Haagensen, f. 27. April 1854.

Deres Børn:

- a. *Vitta Emmy Amanda Charlotte Flindt*, født 6. Juni 1877. Gift 8. December 1895 med Fuldmægtig Axel Sørensen.

Deres Børn:

- 1) Herdis Elfrida Vitta Sørensen, f. 25. April 1896.
- 2) Gunnar Flindt Sørensen, f. 16. Maj 1897.
- 3) Ylva Margrethe Sørensen, f. 25. Juni 1899.
- 4) Alice Magdalene Sørensen, f. 14. Oktbr. 1906.
- 5) John Louis Flindt Sørensen, f. 25. Juni 1908.

- b. *Julius Haagensen Amandus Flindt*, født 8. April 1879. Gift 26. Septbr. 1903 med Charlotte Larsen, født 19. Decbr. 1879. Skibsbygmester.

- c. *Vilfried Polycarpus Flindt*, født 28. Novbr. 1887. Gift 8. Marts 1913 med Jutta Hansen, født 16. Febr. 1888. Maskinmester.

Deres Børn:

- 1) Sylvig Jutta Flindt, f. 1913.
- 2) Villy Anker Flindt, f. 1914.

3. Baldur Harald Valdemar Flindt, født 23. Maj 1845, død 12. Aug. 1885, gift 12. Juni 1883 med Vilhelmine Louise Mathilde Nielsen, født 24. Septbr. 1850. Avlsforvalter.
4. Christiane Sophie Flindt, født 21. Aug. 1849, død 1884. Gift 1869 med Slagtermester Hans Christian Bagger, født 9. April 1837.

Deres Børn:

- a. *Martin Chrestian Amandus Bagger*, f. 12. April 1870. Gift 25. Juni 1905 med Valborg Jensine Haagensen, født 30. Decbr. 1883.

Deres Børn:

- 1) Hans Peter Christian Bagger, f. 25. Marts 1906.
- 2) Bertha Christiane Bagger, f. 6. Maj 1907.
- 3) Ernst Charles Bagger, f. 16. Febr. 1908.
- 4) Esther Elna Bagger, f. 10. Marts 1910.
- 5) Børge Martin Bagger, f. 10. Novbr. 1912.

- b. *Karen Charlotte Bagger*, født 30. Marts 1872. Gift 1895 med Forvalter Hans Peter Vilhelm Jørgensen, født 1. December 1866.

Deres Børn:

- 1) Harriet Doris Elvira Bagger Jørgensen, f. 24. Oktbr. 1896.
- 2) Evald Hans Bagger Jørgensen, f. 7. Juni 1899.
- 3) Niels Vilhelm Bagger Jørgensen, f. 19. Maj 1905.

- c. *Hans Frederik Bagger*, født 14. Oktbr. 1874. Gift 1905 med Karen Marie Andersen Buch, f. 9. Marts 1872.

Deres Børn:

- 1) Thorvald Frederik Bagger, f. 5. Septbr. 1906.
- 2) Margrethe Christiane Ingeborg Bagger, f. 4. Septbr. 1909.

- d. *Carl Vilhelm Bagger*, født 25. Septbr. 1876. Gift med Anna Marie Jacobsen, født 24. Febr. 1882.

e. *Ove Maltha Bagger*, født 28. Juni 1878. Gift med Margrethe Jensen, født 24. Decbr. 1887.

Deres Barn:

1) *Martin Bagger*, f. 31. Juli 1914.

f. *Louise Amanda Bagger*, født 24. Marts 1880. Gift med Niels Peter Larsen, født 16. Oktbr. 1880.

Deres Børn:

1) *Elly Christian Larsen*, f. 28. Novbr. 1906.

2) *Hans Louis Bagger Larsen*, f. 16. April 1912.

5. *Alfred Charles Amandus Flindt*, født 9. Aug. 1853. Gift 27. April 1881 med *Lise Marie Valborg Hansen*, født 24. Decbr. 1859, død 21. April 1886.

Deres Barn:

a. *Povl Amandus Flindt*, født 4. Marts 1884. Gift 20. Juli 1909 med *Elna Borries*, født 28. Oktbr. 1884. Cand. polyt. Ingeniør.

4. **Mads Nikolaj Tolderlund**, født 1791, død 17. Juli 1814. Købmand i Nakskov. Ugift.

Anm. 30.

5. **Jacob Tolderlund**, født 1793, død 17. April 1818 paa Frederiksberg. Sømand.

Anm. 31.

6. **Hans Reinhardt Tolderlund**, født 1794, død 6. Oktbr. 1861. Forpagter paa Krogerup i Nordsjælland.

7. **Mette Marie Tolderlund**, f. 4. Febr. 1796, død 16. Juni 1864. Gift 1821 med *Jeremias Lund*, født 1797, død 6. Jan. 1877.

Deres Børn:

A. **Hansine Nicoline Lund**, f. 10. Oktbr. 1822, død 30. Maj 1902.

B. **Sofie Marie Lund**, født 10. Oktbr. 1822.

C. **Caroline Augusta Lund**, født 10. Juni 1825, død 14. Juni 1884.

D. **Emma Vilhelmine Lund**, født 20. Juni 1831, død som Barn.

E. **Nanna Camilla Lund**, født 20. Juni 1831, død som Barn.

V. Pernille Madsdatter Tolderlund, født 17. Jan. 1763. Trolovet 2. Marts 1781 med Rasmus Mortensen Møllegaard. Hun er død inden 1786, da hun ikke nævnes i Skifte-Samlingen efter Faderens Død.

VI. Hans Tolderlund, født 17. Juni 1765, død 27. Juli 1802. Gift 11. Oktbr. 1793 med Margrete Elisabeth Hjort fra Faarevejle, født 9. April 1768, død 5. Maj. 1812. (Var anden Gang gift med Urtekræmmer Ole Mouritz de la Place i København, født 24. Febr. 1778, død 24. April 1845.) Proprietær paa Løvegaard.

Deres Børn:

1. **Mads Palæmon Tolderlund**, født 23. Jan. 1795, død som Barn.
2. **Mariane Caroline Tolderlund**, født 24. Jan. 1796, gift 9. Juli 1813 med Johannes Isak Jacobsen, født 25. Septbr. 1779, død 20. Aug. 1846 som Kaffeskænker paa Christianshavn, tidligere Toldembedsmand i Næstved og Aarhus.

Deres Børn:

- A. **Karen Elisabeth Kirstine Jacobsen**, født 31. Marts 1814, død 7. Oktbr. 1896. Gift med Peter Niels Møller, født 2. Maj 1802. Skomagermester i Aarhus.

Deres Børn:

1. **Caroline Christiane Marie Møller**, f. 14. Novbr. 1837, død 5. Aug. 1915. Gift med Forfatter Sofus Birch, født 19. Novbr. 1835, død 1. Oktbr. 1900.

Deres Børn:

- a. *Thyra Elisabeth Marie Birch*, født 13. Aug. 1865. Gift med Oberst Ebbe Peter Georg Nielsen Ramming, f. 29. Marts 1857. Kommandant i Odense. R. af Dbg., Dbmd.

Deres Børn:

- 1) **Bjørn Aage Birch Ramming**, født 10. Jan. 1890. Premierløjtnant i Infanteriet. Gift med Gunvor, f. Bryde, født 5. Maj 1894.

2) Leif Ebbe Birch Ramming, født 31. Oktbr. 1894.
Kontorist.

- b. *Agnete Birch*, født 4. Novbr. 1879, gift med Baron Erik Oscar Schaffalitzky de Muckadell. Ritmester i Aarhus.
- c. *Laurits Aage Peter Birch*, født 1. Jan. 1867. Fouragehandler i Aarhus. Gift med Camilla Ingeborg, f. Preben Hansen, født 22. Oktbr. 1870.

Deres Børn:

- 1) Mogens Birch, f. 21. Septbr. 1895.
- 2) Tage Birch, f. 27. Marts 1897.
- 3) Elsebeth Birch, f. 24. Juni 1898.
- 4) Helle Birch, f. 7. Oktbr. 1900.
- 5) Karen Birch, f. 15. Oktbr. 1901.
- 6) Gertrud Birch, f. 18. Juni 1903.
- 7) Gunver Birch, f. 18. Juni 1903.
- 8) Preben Birch, f. 7. Juli 1905.
- 9) Claës Birch, f. 10. Maj 1907.
- 10) Palle Birch, f. 1. Juli 1909.
- 11) Ole Birch, f. 26. Juni 1912.

2. *Frits Christian Johannes Møller*, født 15. April 1840. Bogholder hos Aktieselskabet Moresco. Gift med Mary, f. Wood, født 1867 i Liverpool.

Deres Børn:

- a. *Annie Elisabeth Møller*, født 15. Juni 1868.
- b. *William Møller*, f. 17. Septbr. 1870. Sømand. Gift med Annie Müller, f. Miehe, født 3. Juni 1878 i Mosel Bai.
- c. *Emmerich Møller*, ukendt Skæbne.

3. *Emmerich Ludvig Matthias Müller*, født 13. Maj 1842. Direktør i Aktieselskabet Moresco. Gift med Hansigne Johanne, f. Jensen, født 1. Maj 1845.

- B. Hans Isach Bernhoft Jacobsen**, f. 27. Oktbr. 1815, Farver, ugift, død 10. Juni 1875.

- C. **Henrich Christian Jacobsen**, f. 13. Marts 1818, død 2. Febr. 1891. Skibstømmester i Helsingfors. Gift med Julie Berthelmine de Place, født 18. Juni 1817, død 1902.

Deres Børn:

1. Johannes Nicolai Jacobsen, født 5. Febr. 1843, død 18. Novbr. 1899. Søkaptajn i Finland. Gift med Elvina Johanne, f. Berglund, født 11. April 1842, død Novbr. 1906.

Deres Barn:

- a. *Henrik Hjalmar Nicolai Jacobsen*, født Oktbr. 1874 i Helsingfors, død 2. Maj 1897.

2. Oluf Theodor Jacobsen, født 28. Juni 1845, Sø-kaptajn, død 23. Juni 1899. Gift med Hertha Dagmar Jacobsen, f. Ohlsen, født 19. Juni 1856.

3. Anna Henriette Edvardine Jacobsen, f. 24. Novbr. 1849. Gift med Poul Christian Hansen, født 22. April 1844, død 10. Jan. 1915. Gartner, Taffelby v. Gentofte.

Deres Børn:

- a. *Julie Henriette Hansen*, født 23. Juni 1877. Gift med Georg Niels Arboe Hauberg, født 19. Maj 1862. Kgl. Skovrider.

Deres Børn:

- 1) Svend Hauberg, født 18. Januar 1909.
- 2) Merete Louise, f. 21. Juni 1910.
- 3) Karen Pauline, f. 14. Jan. 1912, død 14. April 1912.
- 4) Astrid Pauline, f. 13. Juli 1913.

- b. *Oluf Ludvig Nicolai Hansen*, født 21. Febr. 1879. Gift med Dora, f. Glasberg, London.

- 1) Roma Anna Margrethe Hansen, f. 21. April 1911.

- c. *Pouline Elvina Hansen*, født 31. Decbr. 1880. Gift med Johannes Sofus Holm, Grosserer, cand. phil., født 19. Juli 1869.

Deres Børn:

- 1) Per Jacob Holm, f. 16. Marts 1907.
- 2) Marchen Holm, f. 8. Juni 1909.

- d. *Ejnar Theodor Hansen*, født 12. Septbr. 1885, død 26. Septbr. 1886.
- e. *Henrik Hansen*, født 6. Oktbr. 1888. Elektriker.
- f. *Poul Christian Hansen*, født 16. Aug. 1892. Gartner.
4. **Aiina Theodora Jacobsen**, født Novbr. 1853 i Helsingfors, død Januar 1861.
- D. Oline Palæmondine Jacobsen**, født 5. Novbr. 1820. Gift med Peter Friis, Pederstrup.
5 Børn.
- E. Mensine Petrine Magdalene Jacobsen**, født 12. Febr. 1823 i Aarhus. Gift med Jørgen Pedersen, Forstner i Sverrig.
Deres Børn:
1. *Anna Marie Caroline Pedersen*, født 6. Juni 1858. Gift med Frederik Vilhelm Bøhmann, cand. phil., Seminarieadjunkt i Halmstad.
Deres Børn:
- a. *Jørgen Elias Bøhmann*, født 17. Decbr. 1885.
- b. *Signe Charlotte Bøhmann*, født 14. Aug. 1890.
- c. *Erik Bøhmann*, født 22. Aug. 1894.
2. *Petter Bernhard Pedersen*, født 4. Aug. 1864. Øfverskogsvaktere, Mølle, Kullen. Gift med Hilda Amanda, f. Bøhberg, født 9. April 1864.
- F. Vilhelmine Frederikke Jacobsen**, født 10. Jan. 1826, ugift, død 23. Septbr. 1886.
- G. Johanne Cathrine Amalie Jacobsen**, født 7. Decbr. 1829, død 31. Maj 1892. Gift med Johan Christian Stripp, født 21. Maj 1821, død 1. April 1891. Blikkenslager, Amager.
Deres Børn:
1. *Carl Johan Stripp*, født 24. Aug. 1855. Blikkenslager. Gift med Anna, f. Jansen, født 1. Juni 1857 i Dragør.
Deres Børn:
- a. *Jan Cornelius Stripp*, født 28. Oktbr. 1879.

- b. *Johannes Christian Stripp*, født 25. Jan. 1882.
- c. *Agnes Johanne Stripp*, født 16. Maj 1885.

2. *Martin Frederik Stripp*, f. 20. April 1858. Blikkenslager. Gift med *Johanne Frederikke*, f. *Svendsen*, født 12. Aug. 1863.

Deres Børn:

- a. *Einar Emil Stripp*, født 28. Jan. 1887.
- b. *Kai Vilhelm Stripp*, født 1. Juli 1892.
- c. *Ingeborg Elisabeth Stripp*, født 21. Febr. 1899.
- d. *Esther Stripp*, født 1905.

3. *Johanne Elisabeth Stripp*, født 2. Maj 1860, død 20. Decbr. 1905. Gift med Købmand *Hans Johannes Mischlat Jacobsen*, *Køge*, født 5. Septbr. 1865.

Deres Børn:

- a. *Aage Johan Mischlat Jacobsen*, født 12. Oktbr. 1891.
- b. *Poul Johannes Jacobsen*, født 13. Novbr. 1892.
- c. *Inge Hansigne Johanne Jacobsen*, f. 13. Oktbr. 1895.

4. *Christian Albert Stripp*, født 5. Oktbr. 1869. Urtekræmmer, *Amager*. Gift med *Andrea Helene Margrete*, f. *Jensen*, født 26. Jan. 1875.

Deres Børn:

- a. *Jenny Johanne Juliane Stripp*, født 4. Febr. 1895.
- b. *Ellen Elisabeth Antoinette Stripp*, f. 27. Novbr. 1896.
- c. *Georg Christian Stripp*, født 4. Maj 1901.

5. *Sofie Elisabeth Stripp*, født 14. April 1873. Gift med *Carl Frederik Louis Jensen*, født 18. Decbr. 1871. Sømand.

Deres Børn:

- a. *Knud Johan Fredrik Jensen*, født 9. Aug. 1897.
- b. *Karla Elisabeth Jensen*, født 12. Febr. 1899.

- H. *Frits Jonas Jacobsen*, født 10. Marts 1832, død Febr. 1914. Gift med *Augusta Ulrikke Charlotte*, f. *Hansen*, født 30. April 1844.

Deres Børn:

1. Anna Hansine Elisabeth Jacobsen, født 4. Decbr. 1871. Gift med Laurits Sofus Emil Hansen, f. 27. April 1854, død Marts 1913. Frilagerkasserer i København.

Deres Barn:

- a. *Axel Neergaard Hansen*, født 18. Febr. 1902.
2. Hans Henrik Christian Jacobsen, f. 17. Juli 1876. Handelsrejsende. Gift med Signe, født Kragh, født 2. Juni 1881.

Deres Børn:

- a. *Svend Kragh Jacobsen*, født 4. Septbr. 1909.
  - b. *Poul Kragh Jacobsen*, født 3. Aug. 1911.
  - c. *Hans Bernhardt Jacobsen*, født 3. April 1913.
- I. **Johannes Mischlat Jacobsen**, født 22. Aug. 1834, død 1. Aug. 1909. Købmand i Køge. Gift med Hansigne Frederikke Christiane Jacobsen, født Jespersen, født 28. April 1842.

Deres Børn:

1. Mariane Cathrine Jacobsen.
2. Hans Johannes Mischlat Jacobsen. (Se G. 3.)
3. Frits Christian Walther Jacobsen, født 11. Juli 1868, Tobaks- og Cigarimportør, gift med Gerda, f. Holm, født 28. Septbr. 1881.

Deres Børn:

- a. *Karen Jacobsen*, født 25. Novbr. 1905.
  - b. *Else Jacobsen*, født 26. Febr. 1909.
  - c. *Erik Jacobsen*, født 28. April 1910.
4. Frederik Waldemar Jacobsen, født 2. Maj 1872, cand. pharm., gift med Stella Martha, født Doberck, født 5. Novbr. 1890.

Deres Børn:

- a. *Jessie Mary Ingeborg Doberch Jacobsen*, f. 24. Aug. 1910.

5. **Bernhardt Jacobsen**, f. 23. Marts 1877, død 8. Novbr. 1910. Reserveløjtnant i Artilleriet. Gift med Louise Christiane, f. Jørgensen, født 30. Juni 1876.

Deres Barn:

- a. *Inger Hansigne Louise Jacobsen*, født 16. Maj 1907.

- J. Caroline Margrete Henriette Jacobsen**, født 7. Aug. 1837. Gift med Gustav Adolf Unreih, Smedemester i Havelberg, født 21. April 1829.

Deres Børn:

1. **Caroline Amalie Unreih**, født 6. Febr. 1863. Gift med Gotfried Albert Theodor Jerratsch, født 10. Decbr. 1851. Inspektør i Mecklenburg-Schwerin.

Deres Børn:

- a. *Karl Gottfried Vilhelm Jerratsch*, f. 22. Novbr. 1888.
 b. *Margrethe Augusta Minna Jerratsch*, født 30. Novbr. 1889.
 c. *Caroline Augusta Theodora Bertha Jerratsch*, født 13. Maj 1891.
 d. *Theodor Poul Herman Gotfried Jerratsch*, født 27. April 1892.
 e. *Bruno Albert Gottfried Jerratsch*, f. 13. Febr. 1894.
 f. *Johannes Hermann Gottfried Jerratsch*, f. 23. Febr. 1898.
2. **Marie Margrethe Henriette Unreih**, født 15. Septbr. 1865, gift med Peter Christian Fjelsted, f. 2. April 1863 paa Amager.

Deres Børn:

- a. *Henry Ludvig Adolph Fjelsted*, født 1. Septbr. 1891.
 b. *Margrethe Christiane Fjelsted*, født 31. Juli 1895.
 c. *Ellen Marie Fjelsted*, født 11. Novbr. 1898.
3. **Christiane Louise Unreih**, født 7. Septbr. 1868.

Mads Nielsen Tolderlunds andet Ægteskab var med **Anna Pedersdatter**, som senere (6. Juni 1787) blev viet til Niels Jørgensen Thorup, Borger og Wærtshusholder i Odense.

Deres Børn:

VII. Peder Tolderlund, døbt 25. Novbr. 1770, død Juli 1809. Ugift. Opholdt sig hos sin Stedfader Niels Thorup.

VIII. Maren Tolderlund, døbt 20. Novbr. 1771. Gift med Spækhøker Ole Andersen af København.

IX. Kirstine Tolderlund, døbt 5. Febr. 1773, død 6. Juli 1803. Ugift.

X. Anne Marie Tolderlund, døbt 29. Marts 1776. Gift med Wærtshusholder Hagenau, Odense.

Ann. 32.

XI. Andreas Tolderlund, døbt 24. Febr. 1779, død 18. Juni 1815. Gift 24. April 1811 med Maren Thune, Apotheker-datter af Saxkøbing. Landmand i Maribo. Ingen Børn.

Biografiske Anmærkninger.

Anm. 1. **Mads Nielsen Tolderlund** maa betragtes som Slægtens Stamfader, idet han uden Tvivl har været den første, som antog Navnet Tolderlund som Slægtsnavn. I Skt. Hans Kirkebog (Odense) anføres han nemlig ved de første Børns Fødsler som Mads Nielsen i Tollelund. Dér har han altsaa boet fra Begyndelsen. Tollelund er jo beliggende Nord for Odense i Skt. Hans Sogn. Iflg. Wedel-Simonsens og Biskop Engelstofts Oplysninger betyder Tollelund — Fyrrelund. Et gammelt olddansk Ord af samme Rod som det svenske: Tall, o: Fyrretræ. Den Tradition, som har levet i Slægten, at Navnet skulde have noget at gøre med Toldembedsmand, at en Mand ved Navnet Bay fra Kertemindeegnen var bleven Tolder i Odense, maa afvises, alene af den Grund, at Navnet, ogsaa som Slægtsnavn, stavedes med to l'er og uden r fra Begyndelsen; naar jeg alligevel har brugt den nu almindelig fulgte Stavemaade med d og r, er det, fordi Mads Nielsen Tollelund og hans Børn selv antog denne i deres Underskrifter fra omtrent Aar 1770. Det er altsaa Stedet, som har givet Slægten Navn. Beviset herfor ligger yderligere ogsaa i dette Stednavns Ælde. Gaarden Tollelund omtales allerede 1373, og da Næsbyhoved Slot blev anlagt, afstod Skt. Knuds Kloster Tollelund Skov til Kong Valdemar Atterdag.

Senere, paa Frederik den 2dens Tid, ejede Raadmand Oluf Bager Tollelund, som naaede helt ud til Næsbyhoved Slotshave. Han kunde i Svenskekrigen laane Kongen 3 af sine Skibe uden Erstatning; da et af dem gik under, fik han Tollelund i Stedet for. 1684 blev den solgt til Landsdommer Povl Matthias Rosenvinge. 1780 ejedes den af en af Datidens ansete Odenseborgere, Farver Kellinghusen, og i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede var den delt mellem flere af Byens Beboere og brugtes til Landsteder,

blandt andre havde Biskop Bloch sit; senere var den et yndet Udflugtssted for Odensianerne. Slægten Tolderlund har altsaa ikke ejet Ejendommen, i det højeste et Sted derude. Alt tyder paa, at Mads Nielsen Tollelunds Kaar til at begynde med var ret jævne. Efterhaanden synes han at have arbejdet sig frem. Han blev Grundejer i Vestergade i Odense, ejede foruden sin Gaard der et Hus andet Steds i Byen og en Del Marker uden for Nørreport. I den Skiftesamling, som blev afholdt 3 Dage efter hans Død, fik hans efterladte Enke og hendes Børn Gaarden paa Vestergade med alt, hvad deri findes, »hvorimod kommer til Deling mellem alle Børnene saavel af første som sidste Ægteskab de den afdøde tilhørende Marker, som ved Auktion bortsælges« — Auktionen sættes til den 22. September, at »de købende betimeligt kunne tage Jorderne i Brug inden Sædetid«. Summen for alle Lodderne blev 3677 Rdbl., en i de Tider anselig Sum.

Men ikke alene synes han at have været en ret formuende Mand, men ogsaa en ret anset Mand blandt Borgerne. Saavel ved hans som hans første Hustrus Død er der tilført Kirkebogen: Blev begravet i 1. Kl. Jord, og alle Skt. Knuds Kirkes Klokker i Taarnet ringede en fuld Time fra 11—12 slet; en ikke helt almindelig Tilføjelse. Trods det, at han ofte betegnes som Værtshusholder, staar der flere Gange i Kirkebogen ved Døtres Trolovelse: »I Segnieur Mads Tolderlunds Hus« — ligesom der ved Sønnen Hans' Daab staar: »Fru Cancelliraad Erichsens Jomfru Datter bar det, og hos hende stod Hr. Borgermester Holms Jomfru Datter.« Overhovedet er det ikke sjældent i Datidens Kirkebøger at finde Eksampler paa, at Værtshusholdere stod som Forlovere, Daabsvidner el. lignende sammen med Embedsmænd med fine Navne, altsaa socialt ligestillet de bedre Klasser. Adskillige af hans Svogre og Svigersønner var Købmænd.

Anm. 2. **Rasmus Tolderlunds Kone, Anna Marie**, tjente Svogeren Hans Eybye, forinden de blev trolovede.

Anm. 3. **Jørgen Tolderlund** indtog i sit Liv forskellige Stillinger. 1809 var han Proviantforvalter ved Kanonbaadene, senere havde han tjent en Formue som Superkargo paa Ostindien; boede derefter en Række Aar i Nakskov, hvor han ogsaa i Kirkebøgerne benævnes som Proviantforvalter, og hvor hans Stilling synes jævnbrydig

Byens øverste Embedsmænd, disse er stadigt Børnenes Faddere. Naar jeg har anført, at han første Gang var gift med en Frederica Zeuthen, er det en Formodning. Paa det paagældende Sted i Vor Frue Sogns Kirkebog i København, hvor Vielsen nævnes, staar Navnet Jørgen Tolderlund, uden nærmere Betegnelse af hans Stilling og Herkomst, og nærmere Undersøgelse viser, at de maa være fraflyttet Sognet, da der intet nævnes om dem senere i Kirkebogen. Sine senere Aar var han Godsforvalter paa Saltø og Harrested Fideikommisgods fra 1. Maj 1825 til 1. Januar 1844 (han blev dog boende paa Saltø til 1. Maj 1844), boede en Tid paa Hellestrup og døde i Sorø hos Svogeren Lund. Han skal have været litterært interesseret, sværmet for Baggese, hvad Børnenes Navne, Baldur, Nanna, Hother nok kan tyde paa.

Anm. 4. **Baldur Tolderlund** døde som sindssyg paa Sindssygehospital i Slesvig.

Anm. 5. **Bertel Holm Borgen** var exam. jur. 1823, cand. jur. 25. Oktober 1828, Sysselmand paa Island 1836, Herredsfoged og Herredsskriver i Fjends og Nørlyng Herreder i Viborg Stift 1847, Herredsfoged i Middelsom og Sønderlyng Herreder i samme Stift indtil 1874, Cancelliraad 1850, virkelig Justitsraad 1852, Etatsraad 1869 og Konferentsraad 1874.

Anm. 6. **Kristian Sofus Borgen**, Student fra Viborg Kathedralskole, cand. theol. 1870, pers. Kapellan for Gangsted og Søvind i Aarhus Stift, Pastor vicarius i Almind og Viuf 1872, Kapellan i Rudkøbing 1875, Sognepræst i Alsted-Bjergby 1877, senere i Skærum, Røgind og Nordby, sidst i Lejrskov, hvorfra han tog sin Afsked og nu bor paa Iselingen ved Vordingborg, for Tiden konst. Sognepræst i Vaalse.

Anm. 7. **Hother Tolderlund** kom 13 Aar gl. i v. Westens Institut i København, blev Student derfra 1838. En Sygdom afbrød hans Studeringer. Efter længere Ophold paa Landet underkastede han sig den philologisk-philosophiske Eksamen, begyndte at studere Lovkyndighed, kunde paa Grund af Svaghed først optage sine Studier 1844, studerede Lægevidenskab, indtil han 1848 afbrød disse ved Krigen og ansattes som Underlæge ved Arméen, deltog i flere Træfninger 1848 og 49, var i 1850 ved Oberstløjtnant Henckells Bataillon, da den under Slaget ved Isted stormede Stolk. Senere,

under Frederiksstads mindeværdige Bombardement (1.—5. Oktober) var Forplejningen af de saarede i Byen betroet ham, som Paa-skønnelse af hans dygtige Færd i de Dage udnævntes han Dagen efter, den 6. Oktober, til Ridder af Dbg.; senere var han stationeret forskellige Steder i Sønderjylland, og fra 1852 som Militærlæge paa Gottorp Slot, en Stilling, han først forlod ved Dannevirkes Rømning den 5. Februar 1864. Han forrettede Tjeneste paa Lazaretterne i Augustenborg og Odense, blev ansat ved 20. Infanteri Bataillon samt ved Garnisonssygehuset i Aarhus. Han foretog forskellige Udenlandsrejser. Noget af det, som længst vil mindes om ham, er de Folkelivsskildringer og Fortællinger, som han udgav under Forfattermærket Dr. H., de forener god Iagttagelse med megen Menneskekærlighed og godt Sprog, hvilket har gjort, at de er blevne optagne i adskillige Læsebøger og kendte af de fleste i vort Folk, f. Eks. en Fortælling som »En Tur til Væveren«.

Anm. 8. **Vilhelm Schou**, som var gift med eksam. jur. J. A. Tolderlunds Datter, var kommen ud til Vestindien paa Musikkens Vegne og var til Begyndelse ansat ved »Regimentets Musiquebande«. Paa Anbefaling af Præsten Tolderlund (iflg. Raadsprotokollen for Vestindien) blev han Organist ved den lutherske Kirke.

Anm. 9. **Niels Tolderlund**. I Faaborg Kirkebog er at læse følgende: »Onsdagen den 21. April 1779 blev velædle Hr. Niels Tolderlund, Forvalter paa Areskov, copuleret i Huset uden nogen Vidner til Lysning fra Prædikestolen til velædle og dydzirede Jomfru Catharina Maria Jacobsen, efter at kgl. Majestæts Skrivelse, dat. Christiansborg den 31. Marts 1779 og Consumptionsforordningen bleve fremviste for Sognepræsten, velærværdige og højlærde Hr. Skakkenworff. At der ej findes noget i andre Maader hinderligt til dette Ægteskabs Fuldbyardelse caverer Undertegnede for.« Niels T. blev kort efter sit Bryllup Forpagter paa Brobygaard. Der er adskillige af Børnene født; men da alle Sønder Broby Sogns Kirkebøger fra den Tid er brændt, er det vanskeligt at fastslaa deres Fødsels-dage. Der findes i Slægten en Tradition gaende ud paa, at der var 11 Børn; jeg har kun kunnet finde Sporene af de 7, muligt er de 4 døde som smaa.

Niels Tolderlund var senere Forpagter paa Torpegaard, Adlersborg og Sanderumgaard.

Anm. 10. **Albrecht Christoffer Tolderlund.** Man studser over det fremmedartede Navn, der staar i stærk Modsætning til Slægtens øvrige jævne danske Navne, som Mads, Peder, Jakob, Niels o. s. v. Ved at undersøge Øster Hæsing Kirkebog, hvor Areskov ligger, finder man, at disse to Navne jævnlige fandtes i den grevelige Familie — Schaffalitzky de Muckadell — og at Opkaldelse med de to Navne var ret almindelig blandt Sognets Børn. Albrecht Christoffer Tolderlund var juridisk studerende, men synes ikke at have faaet sin Embedseksamen. Hans Navn findes i alt Fald ikke i paagældende Aars juridiske Stater. Han var i sin Ungdom Forpagter paa Vesterbygaard, boede en Række Aar i København (først paa Frederiksberggade, senere paa den forreste Del af Vesterbro). I Kirkebøger og lign. benævnes han Fuldmægtig. Han oplevede Bombardementet 1807 i København, og efter sin egen senere Beretning reddede han Knud Lyhne Rahbeks Liv, idet denne havde søgt ind i en af Kirkerne og ikke havde set et Hul, som en Bombe havde slaaet igennem Kirkeloftet, og vilde være gaaet paa Hovedet igennem Hullet, om ikke A. C. Tolderlund, der var stærk, havde grebet ham. I mange Aar var han Forpagter af Store Ladegaard ved Sorø og tilbragte efter endt Virksomhed dér sine sidste Aar i København, hvor han ejede sin egen Ejendom ved Nørrevold (iflg. Skiftesamlingen efter hans Død). Hans Hustru var en Datter af Godsforvalter Christensen paa Ledreborg og var Søster til Præsten og Digteren Chr. Richardts Moder, som var gift med Mægler Richardt.

Anm. 11. **Laurids Tolderlund** var i sin Ungdom paa Holsteinborg og Saltø Godskontorer, blev Seminarist fra Vesterborg Seminarium paa Laaland, var i 20 Aar Lærer i Vallensved ved Næstved, hvor han som Leder af Sparekassevirksomhed, Arbejde for Forsikringsvæsen foruden ved en dygtig Skolegerning vandt stor Tillid blandt Befolkningen. Fra 1854 var han Kordegn og Førstelærer i Sorø.

Anm. 12. **Hans Vandal Tolderlund** er Direktør for Sjællands Stifts Købstæders Brandassurance for rørlig Ejendom. Ved hans 70 Aars Fødselsdag havde »Dagbladet« flg. Artikkel, i hvilken der findes en Oversigt over hans Virksomhed.

»Efter at have lært Handelen gennemgik H. V. Tolderlund Langkiærs Handelsakademi i København og bestod Eksamen med

Udmærkelse. Samtidig tog han Vekselmæglereksamen, hvad der var ret enestaaende for en Provinskøbmand. Saaledes var han godt rustet, da han 26 Aar gammel begyndte sin egen Forretning i Næstved. Tidligt begyndte hans Medborgere ogsaa at drage Nytte af hans betydelige Kundskaber og usædvanlige Arbejdsevne. 5 Aar efter, kun 31 Aar gammel, blev han valgt ind i Byraadet. 1871 overtog han en større Forretning i Præstø, som han drev indtil 1895, da han overdrog den til sin Søn. Kort efter at han var flyttet til Præstø, indvalgte han ogsaa her i Byraadet, hvor han havde Sæde til 1897, saaledes at han har været Byraadsmedlem uafbrudt i 30 Aar. 1884 blev han svensk-norsk Vicekonsul, hvilken Stilling han beklædte, indtil han 1900 forlod Præstø og bosatte sig i Næstved. Tolderlund har været Overligningskommissær i 31 Aar, Formand for Direktionen for Sydsjællands Laane- og Sparekasse, Formand for Centralforeningen for Sjællands Stifts Handelsforeninger og Medlem af Bestyrelsen for de samvirkende Handelsforeninger i Danmark og Købstadforeningen.

1890 valgtes han til Medlem af Næringslovskommissionen, hvilket maaske mere end noget andet karakteriserer den ansete Stilling, han indtog inden for Handelsstanden.

Med et saadant Læs af Hverv og Tillidsposter, for største Delen Arbejdsposter, var det saare naturligt, at Tolderlund kun nødtigt traadte ind i det politiske Liv. Han vægrede sig længe, men 1894 lod han sig endelig overtale til at modtage Mandat som Landstingsmand, og der tilførtes dermed Rigsdagen en Arbejds-kraft, som der da ogsaa i den siden da forløbne Tid er lagt stærkt Beslag paa. Han blev Medlem af Rigsretten, har været Medlem af Toldkommissionen, af Kommissionen til Statsbanedriftens Ordning og uden for Rigsdagen været Medlem af sit Partis øverste Ledelse og indtager for Tiden Stillingen som Næstformand i Højres Repræsentantskab og som Formand for Højres Forretningsudvalg.

Kom Tolderlund sent ind i det politiske Liv, maa det indrømmes, at han har bevaret Kræfter til ogsaa der at udføre et stort og paaskønnet Arbejde. Han udfører da ogsaa fremdeles med den rolige og stilfærdige Energi, som præger hans hele Optræden, de mange forskellige Arbejder, der hviler paa ham.«

Siden denne Artikkel blev skrevet for 10 Aar siden, er H. V. Tolderlund efter eget Ønske udtraadt af Landstinget, men har siddet i Medicinalcommissionen. Blandt andre Hverv i disse senere Aar har han haft Sæde i Bestyrelsen for Frøelskabet Trifolium og i Menighedsraadet for Næstved By.

Medens ovenstaaende Skildring fremhæver hans Dygtighed og Flid som Borger, har vi, der som Slægtninge staaer ham nær, ikke mindre Grund til at være ham taknemmelige for hans kærlige, retsindige Færd iblandt hans Slægt, den snævrere som den fjernere, og glæde os over at have haft ham saa længe iblandt os.

Ann. 13. **Albert F. Tolderlund** bestod Eksamen paa Grüners Handelsakademi, var derefter i Udlandet for at sætte sig ind i Handelsforhold og knyttedes til sin Faders Forretning, som han overtog 1895. Han har Sæde i Direktionen for Sydsjællands Spare- og Laanekasse og i Præstø Byraad.

Ann. 14. **S. P. Hansen** var efter at være dimitteret fra Jelling Seminarium ansat ved Haderslev Skole og kom efter at have som frivillig gjort Krigen i 1864 med til Sorø som Lærer ved Sorø Borgerskole og Sorø Akademi. Ved hans Død fandtes i Bladet »Sønderjyden« flg. Artikkel (forfattet af en af hans Kolleger, Overlærer Matthiesen, Sorø Akademi), hvori der gives et klart og sandt Billede af hans Personlighed:

»Dannevirkestillingen var rømmet, Armeen var gaaet tilbage til Als. Fjendens Skarer fulgte efter og hans Jærnhaand lagde sig knugende over Landet. Haderslev var besat af de tyske Tropper. Det vrimlede af dem paa Gader og Pladser, hvert Hus var belagt med dem fra Kælder til Kvist. Overalt var der Vagtposter og paa alle Veje viden om.

En Aften, en Ugestid efter Fjendens Indtog listede 3 unge Mennesker, Lærere ved Borgerskolen, sig ind til deres Foresatte, Overlæreren ved Skolen, det var, som havde han ventet dem, han rakte Hænderne ud imod dem og sagde: »Jeg vil ikke vide, hvor I gaar hen, men Herren være med jer, hvor I gaar.« Et Haandtryk, et varmt Blik, og de var ude i Vinteraftenens Mørke, gik Vest paa ud af Byen, kom lykkeligt igennem Vagtposternes Kæde og naaede Kongeriget.

S. P. Hansen var en af dem. Han meldte sig som frivillig til Hæren, kom paa Kavalleriskolen i København, fulgte med Utaalmodighed Kampene om Dybbøl og Als og havde den Sorg først at blive udskrevet og sendt i Felten, efter at Als var tabt.

Endnu inden Udgangen af 1864 blev han ansat i Sorø. Her fandt han sin Brud og levede med hende et stille og saare lykkeligt Samliv, i 35 Aar knyttet til samme By og samme Gerning; saaledes gled hans Liv hen uden store ydre oprivende Begivenheder. — Han var en af dem, der taaler at ses paa nært Hold, jo nærmere man levede ham, des mere kær fik man ham. Ret-tænkende, mildtdømmende, beskeden, tilbageholdende, en Mand uden Svig og saa lykkeligt harmonisk var han. Hans ranke Skikkelse, hans smalle Ansigt med de regelmæssige Træk, hans dybe Blik, den lette jydsk Klang i hans Stemme, alt var stemt sammen til Harmoni og vakte Tillid og Agtelse, og Tillid nød han som faa i vor lille Kreds. Han var en Mand, der levede et stærkt aandeligt Liv med mange kristelige og filantropiske Interesser og med en glødende Kærlighed til Land, Sprog og den sønderjydske Sag. Man mærkede, hvordan de to Aars Ophold i Haderslev og Begivenhederne i 64 havde sat sine Spor. Derovre havde han levet sit Livs mest bevægede Tid, der endte med Flugten forbi Fjendens Poster. Vidste man ikke bedre, skulde man tro fra det daglige Liv med ham, at han var født og opvokset derovre, i den Grad sad Indtrykkene fast i ham. Trofast holdt han ved sine gamle Forbindelser sønden Aa. Knyttede stadigt ny. Mere end de fleste fulgte han med, hvad der skete derovre, led med dem, glædede sig med dem, hvor tilbageholden han ellers var, gjaldt det Virksomheden for den sønderjydske Sag, gik han lige paa uden beskeden Ængstelighed, og hvor mildt han end ellers dømte om Mennesker og Forhold, kom Tyskerne og deres Færd i Sønderjylland paa Tale, var Mildheden som strøget af ham.

Da sønderjysk Forening stiftedes, var han med blandt Stifterne, senere dens virksomme Formand til sin Død, som var et stort Tab for vor Kreds. Hans Iver slappedes aldrig, hans Varme var saa smittende, hans Ord saa vederhæftige, hans Overbevisning saa urokkelig, fordi den stod paa Selvoplevelsens Grund «.

Anm. 15. **L. N. V. Tolderlund-Hansen** blev Student fra Sorø Akademi 1886, theologisk Kandidat 1892, tilbragte de næste 3—4 Aar som Kandidat i København, dels med praktisk kirkeligt Arbejde, var f. Eks. Medstifter af den kristne Studenterforening »Studenterhjemmet«, dels med Undervisning ved Østersøgades Latinskole, ved Frk. Zahle's og Frk. Kruse's Kursus for unge Piger. Ordineredes i Foraaret 1895 til Kapellan for Søllerød Menighed, udnævntes 1897 til Sognepræst for Vejlbj-Homaa Menigheder i Aarhus Stift og 1904 til Sognepræst for Sandager-Holevad Menigheder i Fyens Stift. Har været Medlem af Santhalkomiteen for Aarhus Stift, er Medlem af Udvalget for Østerlandsmissionen og Rejsesekretær for samme. Blev 13. Decbr. 1915 udnævnt til Sognepræst for Balslev-Ejby Menigheder i Fyens Stift.

Anm. 16. **Carl Tolderlund**, Student fra Sorø Akademi 1832, tog Lægeeksamen 1839, Amanuensis paa Vallø 1841, Læge i Ringsted 1843, Fysikus i Aabenraa 1861, Stadslæge i Korsør 1863, Landfysikus for Sjællands Stifts nordre Fysikat, flyttede til Frederiksberg 1891 og tog sin Afsked 1895, blev udnævnt til Ridder af Dbg. 20. Maj 1871, Dbmd. 6. Maj 1886, Kommandør af Dbg. 26. Juni 1893. Medicinalhistorikeren Professor Jul. Petersen skriver om ham: Hans noble og gennemhumane Personlighed og hans store Nidkærhed og Samvittighedsfuldhed i de ham betroede Stillinger erhvervede ham almindelig Agtelse, og han beklædte derfor ogsaa fremskudte kollegiale Tillidshverv. Han var Formand for den danske Lægeforening fra 1865—71, Æresmedlem af Vesterbro-Frederiksberg Lægeforening. Han var gift med to Kusiner. Vi, som stod ham nær, mindes ham med stor Taknemmelighed for hans trofaste Slægtsfølelse, hans milde Sind og hans mange enestaaende vaagne Interesser, saa han f. Eks. fik Lyst til, da han var omkring de 80 Aar, at gaa paa oldnordiske Forelæsninger, fordi, som han sagde, »han vidste saa lidt om de Ting«.

Anm. 17. **Julius Tolderlund** bar igennem største Delen af sit Liv paa stor Legemssvagthed, som oprindeligt stammede fra Kong Frederik VI's Besøg i Sorø ved Akademiets Indvielse 1828. Eleverne skulde gøre Honnør for Kongen i deres tynde Uniformstøj, og Julius Tolderlund havde den Sommer forud efter Lægens Anvisning gennemgaaet en streng Afmagringskur for et Hududslet.

Dette, at han var saa mager, gjorde ham mindre modstandsdygtig over for Kulden og paaførte ham de Astmaanfald, som fulgte ham hans Liv igennem; men trods denne Svagthed har han som Præst alle de Steder, han har levet, virket saadan, at han har efterladt et smukt Minde som en retsindig, dygtig og nidkær Præst. Han blev Student fra Sorø Akademi 1832, blev, efter at have taget Embedseksamen, Adjunkt ved Sorø Akademi 1840, blev 1843 præsteviet og rejste straks efter Brylluppet til Vestindien som Sognepræst og Missionær — Raadsprotokollen for Vestindien fra de Aar bærer Vidnesbyrd om hans Virksomhed. Der findes i Protokollen en ganske karakteristisk Bemærkning saalydende: »Tolderlund var paa sin Vis og for sin Sag en lige saa haard Modstander for Raadet, som hans Formand havde været paa sin Vis og for sin Sag.« Man aner altsaa en Forskel. Forskellen var, at Formandens Behandling af Pengesager og Embedssager var af den Art, at han gentagne Gange fik Irettesættelser fra Cancelliet i København, medens Tolderlunds Stilling til Raadet var: »Hyrdens Kamp for Hjorden«. Nogle Eksempler vil vise det. I Slutningen af Juni 1845 fik han Constitutionen som Præst paa Skt. Croix overdraget til en anden, da han finder, at Arbejdet ikke kan udføres forsvarligt for alle 3 Øer af en Mand. Siden den Tid har Skt. Croix haft selvstændig præstelig Betjening. 1846, 1. Marts, faar han stiftet den første Søndagsskole. Straks efter sin Ankomst sender han i Oktober 1843 Raadet et Forslag om, at Romboderne skal holdes lukkede om Søndagen fra 10—4, i Stedet for som hidtil kun til 2. Der staar i Protokollen: »Raadet gjorde sig noget lystigt derover, men rettede sig dog efter Præstens Indstilling.« 1845 foreligger der en Skrivelse fra Tolderlund, i hvilken han vægrer sig ved at modtage Negre til Arbejde i Præstegaarden i Stedet for Negerleje. Det var i de Aar, at Negrenes Emancipation fandt Sted, det var Tolderlunds Ære, at han hindrede, at den lutherske Kirke listede sig udenom Forordningen ved at sælge Negrene forinden, hvorfor ogsaa lic. theol. Lawaetz, som omtaler dette i sit Værk om Brødremenigheden i Vestindien, kalder ham »den nidkære og dygtige Præst«. 1847 lykkedes det ham at faa gennemført ordnet Skolevæsen. Han oplyser i Skrivelse til Raadet, at der er 300 frie lutherske Børn paa

Skt. Thomas, og deraf vilde 200 sikkert søge Skolen; men han hævder, at ogsaa de ufrie Børn bør have Adgang. Han oplyser, at af Aarets 50 Konfirmander kan 29 ikke læse. 1850 indføres en ny Salmebog.

1850 søgte Tolderlund Tilladelse til en Rejse hjem for at faa Klimaforandring; det var Meningen, han vilde vende tilbage, alt Bohave blev staaende; men Minister Regenburg opfordrede ham til at søge Embede i Sønderjylland. Han havde derfor ingen fast Præstegerning, indtil Foraaret 1852, da han blev Sognepræst i Starup og Grarup ved Haderslev Fjord. Præsteaarene her var stærkt prægede af den nationale Spænding og Krigen 1864; men ogsaa i de Aar har Tolderlund sat dybe Spor. Endnu længe efter, henimod 50 Aar efter hans Bortrejse, har jeg truffet Sønderjyder, som var ham taknemlig, enten fordi de selv havde gode Minder fra deres Konfirmationstid eller havde igennem deres Forældre hørt gode Ting om ham. Den 18. Juli 1864 modtog han Forespørgsel, om han ansaa sig for løst fra sit Forhold til Kong Christian IX. Han havde den 25. Juli Møde med de tyske Herrer paa Amtshuset og erklærede, at han kunde ikke aflægge Ed til Civilguvernørerne, saalænge Christian IX ikke havde løst ham. Han fik derpaa Afsked, men fik Lov at bringe Høsten i Hus og ventede med Afrejsen til 10. September. Der forefaldt ved denne en lille Episode, som kan kaste Lys baade over Befolkningens Forhold til ham og Tolderlunds Færd. Dagen før Afrejsen, midt i Flytnings-Travlheden, var der kommet en Deputation, som blandt andet overrakte en Takadresse fra Sognets Beboere. Nogle Timer efter, da Deputationen var borte og Indpakningen fortsat, siger han paa en Gang: »Hvor er Adressen?« Ingen kunde sige det. Der blev almindelig Ængstelse, der stod nemlig i Adressen skarpe Udtalelser om Tyskerne, saa det kunde komme Underskriverne dyrt til at staa. Sæt den var falden i urette Hænder, og paa en saadan Flyttedag var det jo ikke sikkert, da mange Slags Folk færdedes ud og ind. Man begyndte at søge, men forgæves; saa næste Morgen, da Sognefolkene kom for at sige det sidste Farvel, maatte Tolderlund sige dem, hvordan det var gaaet, at han var meget bedrøvet over, at han maaske, meget mod sin Villie, havde udsat dem for Fare. Der var Graad i Stemmerne, da de tilsidst

siddende paa Flyttekasserne sang Afskedssalmen med hinanden. Ved Udpakningen i København fandtes Adressen. Det var ogsaa et Vidnesbyrd om et trofast Forhold til denne sønderjydske Menighed, at da hans Enke, »Tante Thora«, blev bisat i Middelfart, var der kommet en Kreds af sønderjydske Mænd og Kvinder op for at følge hende til Graven, og det var dog 25 Aar efter. Selv om Gerningen i Middelfart var kort, var den ikke uden Betydning. Jeg har indtil de seneste Aar truffet dem blandt hans gamle Konfirmander, som mindes ham med Taknemmelighed.

Han har skrevet »Nationalitet og Christendom og det danske Folk«, forskellige Artikler i dansk Kirketidende og Budstikken, har oversat nogle Salmer fra Engelsk og efterladt en Samling Prædikener.

Anm. 18. **Julius Tolderlund** var Student fra Haderslev Skole 1864, var efter sin afsluttede medicinske Uddannelse Amanuensis hos senere Fysikus Heiberg i Viborg, daværende Distriktslæge i Thisted fra 1875—77, derefter Kandidat paa Kommunehospitalet i København fra 1877—79, hvorefter han nedsatte sig som Læge i Thisted, hvor han tillige i en Aarrække har været Sygehuslæge og Distriktslæge. Hans Hustru er Medlem af dansk Kvindesamfunds Fællestyreelse.

Anm. 19. **Emilie Speeth, f. Tolderlund** (Tante Mille) blev viet i Slag-lille Kirke, boede nogle Aar, omkring 1850, paa en lille Landejendom i Nærheden af København. Manden var ikke praktisk, han kom til København med Mælk og Fløde og andre Landbosager, men »havde han Frugt med, var den stødt under Vejs og Æggene knækkede, naar de skulde sælges«. De forsøgte saa deres Lykke i Amerika, men det gik ikke bedre. De led meget paa Udvandrer-skibet; Barnet Carl døde kort efter, at de var komne til New York; de var godtroende og blev narrede; Speeth døde nogle Aar efter Ankomsten. Senere blev hun gift med en flink Styrmand, Louis Andersen, som gik ud med et ganske nyt Skib, men dette forliste med Mand og Mus paa de kanadiske Søer. Hendes Glæde var de to Døtre, Louise og Anna, som begge blev gift i Amerika; men hun selv og Sønnen havde det trods al Støtte fra Brødrene her hjemme trangt. Hun levede i Begyndelsen af 90erne, men et Par Aar senere hørte hendes Breve op.

Anm. 20. **Edvard Tolderlund** var frivillig Herregaardsskytte ved det sjællandske Korps i 1848 og deltog blandt andet i Kampene ved Dybbøl og Nybøl 28. Maj og 3. Juni.

I Sønderjylland var han i en lang Aarrække Formand for den danske Aabenraa Amts Landboforening, var Kirkeældste i Ensted Sogn og i det hele en betroet Mand i de danske Foreninger, hvorfor han ikke sjældent forulempedes af Tyskerne.

Anm. 21. **Johan Tolderlund** var Student fra Sorø 1874, cand. jur. 1880, Herredsfuldmægtig i Odense, Kolding og Odder indtil han blev Byfoged i Viborg 1900, er nu Herredsfoged i Middelsom-Sønderlyng Herreder.

Anm. 22. **Hother Tolderlund**, frivillig Lærling med Fregatten Jylland paa dens sidste Togt til Vestindien 1886—87, Student fra Sorø 1889 og efter Embedseksamen Amanuensis i Thisted, Underlæge og Reservelæge i Hæren, fast Kandidat paa Københavns Amtssygehus, fra 1898 praktiserende Læge i Horsens, en Periode Byraadsmedlem i Horsens.

Anm. 23. **Povl Tolderlund**, Præst i Rødby, udnævntes 10. September 1823 til Sognepræst i Vodder i Sønderjylland, 11. Marts 1834 udnævntes han til Sognepræst i Vonsild-Dalby, blev Jubellærer 12. Januar 1866. Iflg. Brodersen: »Fra gamle Dage«, stod han i skarpt Modsætningsforhold til Hernhutterne paa Egnen. Han tilbragte sine sidste Aar paa Sønnens Ejendom Holtbjerg ved Herning, hvor han døde. Povl Tolderlunds Mor, Katrine, var Søster til Jens Orten Bøvings Mor, Johanne Jacobsen (se Anm. 24) jfr. Art.: »Den Bøving-Jacobsenske Slægt« i Svendborg Amts Aarskrift for 1915.

Anm. 24. Pastor **Bøving**, Kapellan i Vodder hos Tolderlund, som var hans Fætter (se Anm. 23).

1827 blev Jens Bøving kaldet til Præst i Vejen og Læborg ved Ribe, 1842 blev han forflyttet til Egtved. Han havde flere Gange udtalt, at hvis Tyskerne een Gang til besatte Egtved, vilde han ikke overleve det. Det gik i Opfyldelse, idet han døde i Februar 1864, sikkert af Sorg over Krigen.

Anm. 25. **Jens Orten Bøving-Petersen** er født i Egtved i Morfaderens Hjem under et Ophold efter Fordrivelsen fra Sønderjylland og indtil hans Fader fik nyt Embede. Student 1883, mag. scient. i

Naturhistorie 1890, Bestyrer af den biologiske Afdeling af en stats-understøttet Landbrugsstation i Brasilien 1891—93, Gymnasielærer ved de forenede Skoler i København, Konsulent for Dansk Fiskeriforening og Redaktør af Dansk Fiskeritidende, Formand for det 4. nordiske Fiskerimøde under Fisker- og Motorudstillingen i København 1912, har skrevet flg. Værker: »Skabelse eller Udvikling (1897), »Vor Klodes Dyr« (1901—03), »Havets Erobring«, »Naturens Vidundere m. m.«, en Del naturhist. Eventyr, holdt mange oplysende Foredrag, udarbejdet en Bearbejdelse af Brehm: »Dyrenes Liv«, Medarb. ved Salomonsens og Hagerups Leksika m. m., Gymnasielærer i København, har flg. udenlandske Ordner: Rid. af N. St. O. og Pr. R. Ø.

Anm. 26. **Marie Elisabeth Bøving** var under Krigen 1848 kun 16 Aar, men udførte ikke desto mindre et fortrinligt Arbejde for Efterretningsvæsnet for den danske Hær, forklædt som Bondedreng udspionerede hun Oprørernes Stillinger.

Anm. 27. **Preben Bøving**, Herredsfoged paa Island, derefter Herredsfoged for Tyrsting-Vrads Herreder til August 1895 og tilsidst Herredsfoged i Lunde-Skam Herreder.

Anm. 28. **Eugen Tolderlund**, Ejer af Gaarden Holtbjerg ved Herning, kontrollerende Direktør fra 1876, senere administrerende Direktør ved Herning Hede- & Discontobank fra 1888.

Anm. 29. **Christiane Sofie v. Flindt f. Tolderlund** averterede sin Mands Død paa følgende Maade i Odense Avis (den saakaldte Iversens Avis): »Efter flere Maaneders haarde Lidelser bortkaldte den alvise Bestyrer fra min Side min evigt elskede og uforglemmelige Mand, Major Jacob v. Flindt, ved en sagte og rolig Død Natten mellem den 6. og 7. i sin Alders 38. Aar og i vores Ægteskabs 3. Aar, hvilket jeg, under Frabedelse af al Condolence har den Ære hermed at anmelde for fraværende Slægt og Venner. Dybt nedbøjet under Skæbnens haarde Slag staar jeg med min faderløse 3 Aars Søn og græder ved disse mig dyrebare afsjælede Levninger. Vel er Nutid og Fremtid afskrækkende for mit Øje, dog skal min grændseløse Tillid til Forsynet aldrig vanke.«

Christiane v. Flindt
født Tolderlund.

Anm. 30. **Jacob Tolderlund** blev funden skudt i Frederiksberg Have sammen med sin Forlovede Jomfru Henriette Exsensmith, som tjente hos Traktør Lars Mathiesen.

Anm. 31. **Jeremias Lund** var Søn af Godsforvalter Lund paa Lerchenborg, lærte sin Hustru at kende, naar hun kom til sin Broder, Albrecht Christoffer, medens han var paa Vesterbygaard, som hørte under Lerchenborg. Han var Forvalter paa Bjernedegaard, 1826 Forpagter af Hellestrup, 1836 Økonom paa Sorø Akademi, 1842 Tiendekommissær og 1845 Arvefæster af Engelsborggaard under Sorø Akademi, exam. juris og Landmaaler.

Anm. 32. I Saxkøbings Kirkebog findes **Andreas Tolderlunds** Vielse anført paa følgende Maade:

»Andreas Tolderlund fra Engelstoft og Jomfru Maren Thune, Apotheker Thunes Datter af Saxkøbing, lod sig den 24. April 1811 anmelde til Vielse. Vi undertegnede Forlovere erklære offentligen, at intet er hinderligt dette Ægteskab. Naar de opdrager deres Børn i Herrens Frygt og Formaning, vil vi holde Capellan pro. pers. Hr. Bjerre fri for al Tiltale, om der skulde staa nogen Forhindring.«

I Maribo Kirkebog anføres, at han døde af en langvarig Feber.

